

Strategie Locală de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Suceava 2009 - 2015

Partea a IV-a Direcții de dezvoltare și plan de acțiune

„Municipiul Suceava – Pol de dezvoltare”

Strategia de dezvoltare durabilă a municipiului Suceava identifică nevoile de dezvoltare socio-economice și conține direcții strategice de dezvoltare și obiective specifice, ce vor asigura o abordare unitară și multisectorială, care va determina îmbunătățirea sistemelor de planificare și dezvoltare, atragerea investițiilor, sprijinirea mediului economic și turistic, dezvoltarea resurselor umane, în vederea creșterii bunăstării, calității vieții și dezvoltarea flexibilității administrației la schimbările inevitabile.

În urma analizelor și întâlnirilor organizate la nivel local a fost creionată o viziune de dezvoltare durabilă a municipiului Suceava, pornind de la următoarele elemente:

- Importanța regională a municipiului Suceava;
- Afirmarea orașului prin valorificarea potențialului turistic;
- Dezvoltarea unui mediu de afaceri bazat pe antreprenoriat, dinamism și implicare în viața comunității;
- Importanța implicării cetățenilor, ca factor de stimulare a dezvoltării comunitare.

Viziune: Construirea și afirmarea identității europene a municipiului Suceava prin dezvoltare și consolidare ca centru economic puternic, stabil și diversificat, capabil să asigure prosperitate și creștere a calității vieții, precum și prin valorificarea potențialului turistic – motor al dezvoltării locale și pol al integrării europene.

În formularea acestei viziuni privind ținta localității pe termen lung, s-a asigurat respectarea unor principii general valabile, care reprezintă cheia de control în implementarea și monitorizarea strategiei pe termen scurt, mediu și lung deopotrivă:

- Corelația directă între strategiile generale naționale și regionale, strategiile specifice, măsurile și proiectele prioritare identificate în funcție de nevoile comunității;
- Asigurarea nivelului participativ al tuturor factorilor locali prin mecanisme de consultare publică, implicarea tuturor părților interesate prin parteneriate public-privat, a populației la elaborarea sau realizarea unei strategii generale/specifice/proiecte;
- Caracterul limitat al surselor umane și financiare de care dispune comunitatea – proprii sau atrase – eficiența utilizării resurselor prin integrarea lor.

În vederea realizării dezideratelor misiunii conceptului strategic pentru municipiul Suceava, se propun patru **Direcții Strategice de Dezvoltare** (obiective strategice generale):

1. **Consolidarea infrastructurii urbane, protejând în același timp condițiile de mediu (cod: CIM)**

2. **Creșterea competitivității economiei locale și dezvoltarea mediului de afaceri (cod: CEL)**

3. **Dezvoltarea de noi servicii turistice în vederea valorificării potențialului turistic local (cod: DST)**

4. **Dezvoltarea și utilizarea eficientă a capitalului uman, adaptarea calificărilor și a nivelelor de calificare la cerințele pieței și includerea socială a categoriilor dezavantajate (cod: DCU)**

Directii strategice de dezvoltare, obiective specifice, programe și proiecte

Directia de dezvoltare 1 - Consolidarea infrastructurii urbane, protejând în același timp condițiile de mediu (cod: CIM)

Consolidarea infrastructurii urbane este necesară pentru a asigura o modernizare organizată a municipiului Suceava. Aceasta va conduce la o creștere a calității vieții pentru toți cetățenii orașului și la facilitarea dezvoltării rapide a afacerilor și atragerii de noi investiții.

Prezenta direcție de dezvoltare urmărește crearea condițiilor de bază pentru o dezvoltare teritorială echilibrată, precum și facilitarea mobilității populației, asigurarea unui acces mai bun către locurile de muncă, servicii sociale, activități educaționale și culturale și îmbunătățirea transportului de mărfuri pe teritoriul municipiului, toate având la bază respectarea condițiilor de mediu.

Raportându-se la documentele strategice naționale, regionale și locale, direcția de dezvoltare „Consolidarea infrastructurii urbane, protejând în același timp condițiile de mediu” răspunde următoarelor documente:

- Planului Național de Dezvoltare (PND) 2007 – 2013;
- Cadrelui Strategic Național de Referință (CRNR);
- Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României. Orizonturi 2013-2020-2030;
- Strategiei de Dezvoltare Regională Nord-Est a Planului de Dezvoltare Regională Nord-Est 2007-2013 (PNR Nord-Est);
- Strategiei de Dezvoltare economico-socială a județului Suceava pentru perioada 2008-2013;
- Master Planului de Gestionare a Deșeurilor pentru județul Suceava;
- Planului Local de Acțiune pentru Mediu în județul Suceava;
- Planului Urban de Management al Mediului pentru municipiul Suceava (PUMM);
- Studiului de Circulație al municipiului Suceava;
- Studiului de Circulație al municipiului Suceava – Transportul public de călători – traseele de transport în comun.

Scopul **Planului Național de Dezvoltare (PND) 2007 - 2013** este de a genera o dezvoltare echilibrată a tuturor modurilor de transport prin asigurarea infrastructurilor de transport moderne și durabile împreună cu o creștere a calității serviciilor și realizarea unui sistem funcțional de "unitate în diversitate".

Pentru aceasta în cadrul Planului Național de Dezvoltare (PND) 2007 – 2013 sunt identificate șase priorități naționale de dezvoltare. Direcția de dezvoltare CIM 1 a municipiului Suceava răspunde și se încadrează în:

- prioritatea 2 „**Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport**”, al cărui obiectiv general este asigurarea unei infrastructuri de transport extinse, moderne și durabile, precum și a celorlalte condiții privind dezvoltarea sustenabilă a economiei și îmbunătățirea calității vieții;
- prioritatea 3 „**Protejarea și îmbunătățirea calității mediului**”, care se referă la aspecte, precum: protecția apei, sisteme specifice de management al deșeurilor, conservarea și îmbunătățirea resurselor naturale, calitatea aerului.

Cadrelui Strategic Național de Referință (CSNR) abordează nevoile de dezvoltare socio-economică, propune soluții pentru disparitățile sociale cu care se confruntă România și sprijină strategiile Uniunii Europene de dezvoltare. Una dintre prioritățile identificate de CSNR este **dezvoltarea infrastructurii de bază la standarde europene**.

Factorii care au influențat deciziile și care unesc prioritățile CSNR într-o strategie coerentă sunt:

- *Investițiile de capital în infrastructură* sunt esențiale și o prioritate de vârf, întrucât altfel, câștigurile obținute pe termen scurt pot fi pierdute pe termen mediu;
- *Investițiile în infrastructură* sunt o condiție esențială pentru consolidarea unei economii high-tech și producătoare de valoare adăugată mare;

- *Investițiile în serviciile de furnizare a apei și colectare/depozitare a deșeurilor, în infrastructura rutieră și feroviară sunt priorități costisitoare, dar ele reprezintă baza creșterii economice durabile a României;*
- Redresarea *disparităților dintre regiuni* și dezvoltarea echilibrată a zonelor rurale și urbane.

Conform **Strategiei de Dezvoltare Durabilă a României**, **domeniul transporturilor este considerat prioritar** în contextul planurilor de dezvoltare, date fiind relațiile sale de interdependență cu celelalte ramuri ale economiei naționale, valoarea serviciilor oferite pentru populație și impactul considerabil asupra mediului.

Ținând seama de situația precară a infrastructurii și a parcului de mijloace de transport precum și tendințele negative înregistrate în ultimii ani în privința productivității resurselor consumate, strategia de dezvoltare durabilă a României își propune:

- **Promovarea unui sistem de transporturi care să faciliteze mișcarea în siguranță, rapidă și eficientă a persoanelor și mărfurilor la nivel național, în conformitate cu standardele europene** – obiectiv național la nivelul anului 2013.

Din analiza SWOT de la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Est, cuprinsă în **Strategia de Dezvoltare Regională Nord-Est**, rezultă următoarele aspecte legate de infrastructură:

- Rețeaua regională de căi rutiere nu este adaptată la cerințele traficului;
- Infrastructura de utilități a regiunii este slab dezvoltată, iar calitatea serviciilor oferite populației în această direcție este scăzută.

Astfel, **Strategia de Dezvoltare Regională Nord-Est 2007-2013** stabilește ca **obiectiv general** „reducerea decalajului existent față de regiunile dezvoltate ale României prin creșterea gradului de competitivitate și atractivitate regională”.

Pentru atingerea acestui obiectiv general unul din **obiectivele specifice** este „**Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii fizice și sociale prezervând în același timp condițiile de mediu**”.

Pentru realizarea obiectivului specific s-au propus o serie de măsuri:

- Modernizarea infrastructurii locale și regionale de transport rutier;
- Modernizarea infrastructurii aeroportuare;
- Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de mediu;
- Dezvoltarea infrastructurii energetice;
- Reabilitarea urbană.

Obiectivul strategic general al **Strategiei de dezvoltare economico-socială a județului Suceava pentru perioada 2008-2013** este:

- Valorificarea resurselor materiale și umane în vederea atingerii unei dezvoltări economice și sociale durabile, care să ducă pe termen lung la creșterea nivelului de trai al populației și poziționarea județului Suceava pe un loc onorabil în ceea ce privește nivelul de dezvoltare.

Master Planul de Gestionare a Deșeurilor pentru județul Suceava acoperă perioada 2007 – 2037 și cuprinde un plan privind **managementul integrat al deșeurilor** municipale în județul Suceava, inclusiv sortarea, transportul, depozitarea și alte tratamente, închiderea și reabilitarea gropilor de gunoi și depozitelor neconforme existente.

Master Planul de Gestionare a Deșeurilor pentru județul Suceava propune următoarele măsuri:

- **Creșterea ratei de acoperire privind colectarea deșeurilor în județul Suceava**, prin urmare creșterea confortului pentru populație și reducerea depozitării ilegale;
- **Redirecționarea deșeurilor biodegradabile din depozite**, prin urmare reducerea cantităților de deșeuri pentru depozitare și reducerea emisiilor de gaze de depozit;
- **Creșterea ratei de recuperare și reciclare pentru deșeurile de ambalaje**, prin urmare reducerea cantităților de deșeuri de depozitat și economisirea de materii prime;
- **Facilități de depozitare** - construirea de unul sau două depozite noi, ecologice, în conformitate cu reglementările pentru reducerea impactului asupra mediului;
- **Închiderea tuturor gropilor de gunoi și a depozitelor existente neconforme** din județ și prin urmare reducerea impactului asupra mediului (miros neplăcut, poluarea apei de

suprafață și pânzei freactice, infestare cu paraziți, împrăștiere din cauza vantului, pericol de incendiu);

Planul Local de Acțiune pentru Mediu (PLAM) în Județul Suceava își propune să atingă următoarele obiective generale:

- Identificarea, evaluarea și stabilirea priorităților de acțiune pentru mediu;
- Îmbunătățirea condițiilor de mediu din municipiu;
- Campanii de informare a populației privind protecția mediului;
- Promovarea parteneriatului dintre cetățeni, reprezentanți ai autorităților locale și ai ONG-urilor, oameni de știință și agenți economici;
- Structurarea unui instrument de acțiune, util autorităților pentru abordarea oricărei activități privind protecția mediului la nivelul comunității.

Obiectivul general al **Planului Urban de Management al Mediului a municipiului Suceava**, care înseamnă mai mult decât implementarea legislației existente de mediu, constă în:

- Îmbunătățirea continuă și măsurabilă a calității mediului în zona urbană;
- Obținerea unui impact concret pozitiv asupra calității vieții în mediul urban;
- Reducerea efectelor mediului urban la nivel local, regional și global.

Studiul de circulație a municipiului Suceava este o lucrare de bază, necesară fundamentării propunerilor de dezvoltare și amenajare urbanistică a municipiului și, de asemenea, stă la baza optimizării soluțiilor tehnico-economice pentru proiectele de investiții ale lucrărilor de infrastructură rutieră și de transport în comun.

Studiul de circulație a municipiului Suceava propune diverse soluții pentru descongestionarea traficului. Una dintre soluțiile de descongestionare a traficului este și încurajarea deplasărilor cu bicicleta cu efecte benefice atât asupra mediului, cât și asupra infrastructurii rutiere.

Studiul de circulație a municipiului Suceava – Transportul public de călători propune următoarele sugestii în ceea ce privește îmbunătățirea condițiilor oferite de transportul public:

- Suplimentarea numărului de vehicule la orele de vârf;
- Respectarea orarului de circulație și evitarea întârzierilor;
- Amenajare stații de autobuz;
- Organizarea și exploatarea rețelei de transport în comun trebuie să se facă în corelare cu organizarea circulației generale urbane în scopul asigurării unui serviciu optim și a unei circulații fluente, în condiții de siguranță și cu un impact favorabil asupra protecției mediului;
- Capetele de trasee, în special cele de la Cinema Burdujeni, Gara Burdujeni, Gara Ițcani trebuie modernizate și dotate cu sisteme de informare a călătorilor (cel puțin prin panouri de informare cu numărul liniei și orele de plecare în cursă). De asemenea, astfel de panouri de informare pot fi instalate și în principalele stații de pe trasee: Centru, Tipografie, Policlinică, Spital, Obcini, G. Enescu, Mărășești.

Ținând cont de deficiențele rezultate din analizele SWOT și de obiectivele specifice identificate la nivel național, regional și local a fost propusă o serie de priorități care au ca scop final dezvoltarea durabilă a Regiunii Nord-Est, județului Suceava și implicit a municipiului Suceava.

Pentru implementarea direcției strategice o parte din proiectele propuse vor putea fi finanțate din instrumente structurale, prin Programul Operațional Regional, Programe Operaționale Sectoriale, precum și din alte surse de finanțare ale Uniunii Europene.

Pentru implementarea direcției strategice „Consolidarea infrastructurii urbane, protejând în același timp condițiile de mediu” și a politicilor ce vizează dezvoltarea infrastructurii urbane și de mediu oportunitățile de finanțare sunt prezente în următoarele programe operaționale:

- **Programul Operațional Regional (POR) 2007 - 2013** – Axa prioritară 1 „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – potențiali poli de creștere” Domeniul major de intervenție 1.1, sub-domeniul: poli de dezvoltare urbană și Axa prioritară 2 „Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale”;
- **Programul Operațional Sectorial - Transport (POS-T);**
- **Programul Operațional Sectorial - Mediu (POS-M);**

- **Programul Operațional Sectorial – Creșterea Competitivității Economice (POS-CCE)** – Axa prioritară 4 - Creșterea eficienței energetice și a siguranței în aprovizionare, în contextul combaterii schimbărilor climatice;
- **Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare;**
- **Banca Europeană de Investiții.**

Axa prioritară 1 „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - potențiali poli de creștere” din cadrul **Programului Operațional Regional (POR) 2007 - 2013** are ca domeniu major de intervenție – Realizarea de planuri integrate de dezvoltare urbană - ce presupune următoarele tipuri de activități:

- Reabilitarea infrastructurii urbane și îmbunătățirea serviciilor urbane, inclusiv a transportului public urban;
- Dezvoltarea durabilă a mediului de afaceri ;
- Reabilitarea infrastructurii sociale, inclusiv a locuințelor sociale și îmbunătățirea serviciilor sociale.

Axa prioritară 2 „Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale” din cadrul **Programului Operațional Regional (POR) 2007 - 2013** urmărește reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene, străzi urbane – inclusiv construcția/reabilitarea șoselelor de centură.

Din **analiza SWOT a Programului Operațional Sectorial - Transport** rezultă că sistemul de transport din România este insuficient dezvoltat și de calitate slabă în comparație cu celelalte state membre ale Uniunii Europene. Prin urmare, **obiectivul general al Programului Operațional Sectorial Transport** este formulat astfel:

- Promovarea în România a unui sistem de transport care va facilita deplasarea eficientă, rapidă și în condiții de siguranță a pasagerilor și mărfurilor cu servicii la standarde europene, la nivel național, între regiuni și în cadrul acestora precum și la nivel european;
- Promovarea dezvoltării unui sistem de transport echilibrat pentru toate modurile de transport inclusiv intermodalitate;
- Minimizarea efectelor adverse ale activității de transport asupra mediului prin promovarea politicilor durabile.

Pentru a realiza obiectivele POS Transport se propune finanțarea următoarelor priorități cheie:

- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de transport trans-europene;
- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de transport terestre pentru a asigura accesul la TEN-T;
- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de transport de interes național;
- Dezvoltarea durabilă a sectorului transporturi.

Programul Operațional Sectorial Mediu (POS-M) are ca activități principale:

- Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată, prin:
 - Construcția/modernizarea surselor de apă în vederea potabilizării;
 - Construcția/reabilitarea stațiilor de tratare a apei potabile;
 - Construcția/reabilitarea stațiilor de epurare a apelor uzate;
 - Construcția/reabilitarea/extinderea rețelelor de distribuție a apei potabile și a sistemelor de canalizare.
- Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor istorice contaminate, abordează aspectele de mediu critice - poluarea apei, solului, aerului, provocată de depozitarea neadecvată a deșeurilor și are ca obiective:
 - Creșterea gradului de acoperire a populației care beneficiază de colectarea deșeurilor municipale și de serviciile de management de calitate corespunzătoare și la tarife acceptabile;
 - Reducerea cantității de deșeuri depozitate;
 - Creșterea cantității de deșeuri reciclate și valorificate;
 - Înființarea unor structuri eficiente de management al deșeurilor.
- Reducerea poluării și diminuarea efectelor schimbărilor climatice prin restructurarea și reabilitarea sistemelor de încălzire urbană pentru atingerea țintelor de eficiență energetică în localitățile cele mai poluate;

- Implementarea Sistemelor Adecvate de Management pentru Protecția Naturii, urmărește conservarea biodiversității și a naturii prin acțiuni de dezvoltare a cadrului de management pentru ariile protejate, dezvoltarea infrastructurii și activități de întreținere, operare și monitorizare și are ca obiective:
 - Conservarea diversității biologice, a habitatelor naturale, a speciilor de floră și faună sălbatică;
 - Asigurarea managementului eficient al ariilor protejate.
- Implementarea infrastructurii adecvate de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc are ca domeniu major de intervenție - protecția împotriva inundațiilor, cu activitățile principale:
 - Reducerea consecințelor distructive ale inundațiilor și realizarea infrastructurii pentru prevenirea inundațiilor;
 - Elaborarea unor hărți de pericol și risc al inundațiilor, inclusiv informare publică și instruire în domeniul reducerii riscurilor.

Axa prioritară 4 „Creșterea eficienței energetice și a siguranței în aprovizionare, în contextul combaterii schimbărilor climatice” din cadrul **Programului Operațional Sectorial – Creșterea Competitivității Economice** are ca domenii majore de intervenție:

- Energie eficientă și durabilă (îmbunătățirea eficienței energetice și a sustenabilității sistemului energetic);
- Valorificarea resurselor regenerabile de energie pentru producerea de energie “verde”;
- Diversificarea rețelelor de interconectare în scopul creșterii siguranței în aprovizionarea cu energie.

Strategia Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) pentru România aferentă perioadei 2008-2009, document aflat în derulare începând cu luna aprilie 2008, are în vedere investiții în concordanță cu prioritățile și nevoile de perspectivă ale economiei românești.

Strategia propusă se axează pe următoarele direcții prioritare:

- **Sectorul privat** – susținerea întreprinderilor private autohtone, cu accent pe întărirea competitivității și pe sprijinirea accesului acestora pe piețe externe, mai ales cele din regiune;
- **Sectorul energetic** – continuarea investițiilor în companii publice și private al căror obiect de activitate este producerea, transportul și distribuția de energie, cu accent pe reabilitarea centralelor electrice. De asemenea, activitatea băncii urmărește implementarea reformelor instituționale și ale reglementărilor în domeniu;
- **Infrastructură** – dezvoltarea infrastructurii naționale (cu accent deosebit pe infrastructura de transport) în vederea asigurării creșterii cooperării regionale și a comerțului pentru a putea beneficia la maxim de avantajele pieței unice europene. De asemenea, banca continuă implicarea în proiectele de infrastructură municipală pentru asigurarea co-finanțării alături de fondurile structurale disponibile din partea Uniunii Europene.

O altă instituție finanțatoare a Uniunii Europene este **Banca Europeană de Investiții (BEI)**. Banca contribuie la realizarea obiectivelor Uniunii Europene prin acordarea de finanțări pe termen lung pentru proiecte specifice respectând reglementările prudențiale bancare. BEI urmărește și își adaptează continuu activitatea la evoluțiile recente ale politicilor comunitare.

O parte din prioritățile asupra cărora BEI își concentrează activitatea de creditare sunt:

- Dezvoltarea rețelelor transeuropene;
- Îmbunătățirea protecției mediului, inclusiv schimbări climatice și energie regenerabilă

Pentru realizarea prezentei direcții strategice de dezvoltare, ținând cont de instrumentele naționale, regionale și locale de planificare, cadrul legislativ și de programele operaționale menționate, au fost stabilite următoarele obiective specifice pentru susținere:

- ↳ **Obiectiv specific CIM 1.1 Reabilitare urbană**
- ↳ **Obiectiv specific CIM 1.2 Dezvoltarea și reabilitarea sistemului de utilități publice**
- ↳ **Obiectiv specific CIM 1.3 Dezvoltarea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport**
- ↳ **Obiectiv specific CIM 1.4 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de mediu**

⇒ **Obiectiv specific CIM 1.1 Reabilitare urbană**

Municipiul Suceava este declarat pol de dezvoltare urbana, conform HG nr. 998/2008 pentru desemnarea polilor naționali de creștere cu modificările și completările ulterioare, prin care se pot realiza cu prioritate investiții din Axa prioritara 1: „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere” din cadrul Programului Operațional Regional (POR) 2007-2013. În acest context, se pun la dispoziție fonduri nerambursabile pentru exploatarea unor oportunități de dezvoltare urbană și socială pentru creșterea calității vieții și crearea de noi locuri de muncă în orașe, prin reabilitarea infrastructurii urbane și îmbunătățirea serviciilor urbane, inclusiv a serviciilor sociale, precum și prin dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor și a antreprenoriatului.

Orașul Suceava are o structură tripolară reprezentate de: zona centrală (cartierele Centru, Zamca, George Enescu și Obcini), cartierul Burdujeni și cartierul Ițcani, unde se regăsesc concentrate spațiile de locuit, cele comerciale și de servicii, rezultate în urma unei dezvoltări neorganizate și necontrolate în timp, beneficiile societății noi, democratice, suprapunându-se peste organizarea centralizată a societății, moștenire a vechiului regim.

Lipsa planificării și organizării în domeniul dezvoltării urbane pentru reglementarea destinațiilor spațiilor disponibile în zonele ce erau deja dens locuite, precum și lansarea cu întârziere a unor inițiative locale de extindere pe orizontală a spațiului de locuit și de asigurare a suplimentării căilor de comunicație au dus la apariția supraaglomerării urbane care creează nemulțumire în rândul cetățenilor.

Starea tehnica exterioara a ansamblelor rezidențiale și aspectul lor estetic în cartierele principale ale orașului, spoturile publicitare afișate excesiv, cablurile de telefonie/internet suspendate dezordonat, existența unor chioșcuri plasate pe spațiile verzi sau la intersectarea căilor de acces pietonale creează o stare de disconfort vizual pentru vizitatori, de disconfort fizic pentru cei ce locuiesc în aceste zone și de aspect dezordonat al orașului.

Toate zonele din oraș sunt afectate de sistemul de amenajare a spațiului pentru odihnă și recreere, numărul mobilierului destinat odihnei este redus iar cel existent necesită modernizare.

De asemenea, o problemă a comunității o reprezintă și numărul redus de spații de joacă, iar amenajarea majorității locurilor de joacă existente nu este adecvată, ele fiind echipate cu piese de tehnologie veche, la limita autorizării. Excepție o reprezintă cele 4 parcuri de joacă nou amenajate: Parcul Areni, Burdujeni, Obcini și George Enescu.

Studiul asupra situației existe la nivelul municipiului a relevat că oferta fondului locativ urban, în prezent, este insuficient raportată la cerere, dar și faptul ca un număr mare de cetățeni se declară nemulțumiți de starea în care se găsește cea mai mare parte dintre blocurile construite înainte de 1989: aspect inestetic datorat fisurilor și alocuri a bucăților de tencuială căzute, structura de rezistență slabă, numeroase cabluri de telefonie și internet prinse dezordonat pe stâlpii de electricitate, lifturile vechi inadecvate și nesigure, mansardările efectuate fără a respecta un sistem de arhitectură unitar, starea subsolurilor, culorile diverse care sunt utilizate pentru blocurile ce sunt reabilite termic în prezent din fondurile proprii ale locatarilor.

Studiul asupra populației din municipiu și întâlnirile focus-grup au relevat o supraaglomerare a zonelor urbane, datorită construcțiilor noi ce nu respectă reglementările privind distanța dintre imobilele precum și din punct de vedere a raportului spațiu construit/spațiu verde, ceea ce duce la apariția unei stări de nemulțumire în rândul cetățenilor din municipiu. De asemenea, studiile au scos în evidență și o lipsă acută de apartamente și locuințe sociale.

Program CIM 1.1.1 – Organizare urbană și periurbană

Programul urmărește rezolvarea unor probleme specifice care au fost identificate în cadrul analizei situației existente la nivelul municipiului Suceava și evidențiate și de studiul de opinie din rândul populației municipiului Suceava.

Implementarea programului are în vedere:

- găsirea unor soluții de utilizare și amenajare mai eficientă a spațiului public construit pentru a răspunde corespunzător nevoilor din fiecare zona a orașului;
- găsirea punctelor în care pot apare situații conflictuale de orice natura (ex. rezistența blocurilor, siguranța și funcționalitatea lifturilor din blocurile vechi, echiparea locurilor de joacă, zonele expuse la riscuri naturale – versanții N-E și N-V, etc) și realizarea unor studii pentru identificarea unor soluții de prevenție;
- condiționarea realizării finisărilor fațadelor blocurilor (inclusiv balcoane) în urma reabilitării termice sau de structură, precum și legate de viitoarele construcții de mansarde sau de clădiri noi, de respectarea unor reguli de arhitectură, regim de culoare, înălțime;
- găsirea unor soluții de uniformizare a aspectului mansardelor existente;
- planificarea riguroasă a spațiului destinat publicității și stabilirea unui regulament prevăzând forma și dimensiunea spoturilor publicitare;
- stabilirea unui regulament unitar pentru designul mobilierului urban;
- actualizarea PUG-ului, dată fiind vechimea acestuia, din anul 1999, și schimbările esențiale survenite în mediul economico-social al municipiului, acesta trebuind să cuprindă regulamente bine structurate, astfel încât imaginea localității să fie bine definită și în armonie cu specificul local.

- **Obiectivul programului:** Crearea unui sistem legislativ modern și adaptat noilor condiții în vederea dezvoltării urbane unitare a municipiului Suceava

Pentru atingerea obiectivului programului au fost conturate o serie de proiecte:

- *Realizarea unui studiu de amenajare urbană și periurbană*
- *Realizarea unui studiu de riscuri și hazarduri*
- *Realizarea unui regulament de design unitar a clădirilor, mobilierului urban și a formelor de publicitate stradală*
- *Realizare Cadastru imobiliar*
- *Actualizarea Planului Urbanistic General cu realizarea unei hărți de dezvoltare strategică*

Program CIM 1.1.2 - Reabilitarea și modernizarea spațiului public, inclusiv dotarea cu mobilier urban

Programul urmărește rezolvarea problemelor legate de aspectul spațiului public din municipiul Suceava, în vederea creșterii atractivității per general a orașului. Se are în vedere modernizarea principalelor edificii patrimoniale, dotarea locurilor de odihnă și recreere cu mobilier adecvat, creșterea și modernizarea locurilor de joacă, reorganizarea zonelor dezafectate.

Prin implementarea programului se are în vedere:

- reabilitarea esplanadei Casei de Cultura a Sindicatelor, precum și a fațadei Casei de Cultura;
- închiderea permanentă a traficului de pe strada Ștefan cel Mare și transformarea ei într-o zonă pietonală, utilizat ca spațiu pentru promenadă și pistă pentru biciclete;
- reabilitarea infrastructurii pietonale din parcuri;
- uniformizarea designului mobilierului de odihnă și creșterea numărului de astfel de facilități destinate odihnei, pentru a deservi un număr mai mare de cetățeni;
- extinderea spațiilor verzi și scuarurilor cu flori în zona centrală, prin replanificarea judicioasă a spațiului public central;
- construirea de noi facilități destinate odihnei, în special în cartierele Ițcani și Burdujeni sat, pentru a deservi un număr mai mare de cetățeni;

- stimularea realizării unor noi investiții pentru a crește atractivitatea anumitor zone, precum și pentru ridicarea nivelului de trai a locuitorilor și uniformizarea aspectului spațiului construit (în special în cazul cartierului Ițcani unde coexistă ansambluri rezidențiale moderne, nou construite și clădiri vechi nerenovate);
 - crearea unor noi spații de joacă pentru copii, în special în Burdujeni unde acestea nu sunt suficiente, raportat la numărul de copii;
 - noile locuri de joacă trebuie să fie moderne și sigure, pentru a se elimina nevoia deplasării pe distanțe lungi a adulților însoțiți de copii și deci a elimina supraglomerarea locurilor de joacă situate în alte cartiere;
 - stabilirea unui regim de aspect unitar, integrat în arhitectura spațiului în care sunt construite chioșcurile și a altor spații existente în care se desfășoară activități de comerț și prestări de servicii;
 - planificarea riguroasă a spațiului destinat publicității, astfel încât acestea să devină parte integrată în spațiul urban și să nu iasă în evidență în detrimentul aspectelor care cu adevărat conferă frumusețe și identitate orașului;
 - reorganizarea și amenajarea fostei zone industriale, prin crearea unui mixt de folosință, incluzând comerț, cultură, sport și agrement, locuințe, industrie ușoară, etc.
- **Obiectivul programului:** Dezvoltarea și modernizarea spațiului public în vederea asigurării condițiilor necesare dezvoltării echilibrate a municipiului și creșterii atractivității orașului

Pentru atingerea obiectivului programului au fost conturate o serie de proiecte:

- *Reabilitarea și modernizarea spațiului din zona centrală a municipiului – Piața 22 Decembrie*
- *Dezvoltarea urbană și socială în zona de acțiune urbană – municipiul Suceava*
- *Crearea de noi locuri de joacă pentru copii și reabilitarea celor existente*
- *Realizarea unui design unitar a mobilierului urban și a formelor de publicitate stradală*
- *Reorganizarea și amenajarea urbanistică a fostei zone industriale*

Program CIM 1.1.3 - Extinderea, modernizarea și reabilitarea fondului locativ

Programul urmărește găsirea de soluții optime pentru echilibrarea cererii și ofertei cu privire la fondul locativ de la nivelul municipiului Suceava. Lipsa locuințelor atât din sistemul privat cât și a celor sociale a fost identificată în urma sondajului de opinie în rândului populației din municipiu și în cadrul întâlnirilor focus-grup.

Prin implementarea programului se are în vedere:

- găsirea unor soluții de extindere a spațiului locativ, prin crearea de parteneriate public-privat;
 - sprijinirea tinerilor în contractarea unor locuințe construite în regim ANL, atât din rațiuni demografice cât și economice;
 - găsirea de soluții pentru creșterea fondului locativ prin diverse metode, cum ar fi prin mansardarea tuturor blocurilor a căror structură permite;
 - elaborarea și implementarea unui plan local de izolare termică a clădirilor având punct de plecare programul de reabilitare termică a blocurilor, prin care se asigură cofinanțare semnificativă din partea bugetului de stat și local;
 - condiționarea realizării finisărilor fațadelor blocurilor (inclusiv balcoane), atât a celor care beneficiază de programul privind reabilitarea termică sau de structură precum și viitoarele construcții de mansarde sau de clădiri noi, de respectarea unor reguli de arhitectură, regim de culoare, înălțime;
 - găsirea unor soluții de uniformizare a aspectului mansardelor existente.
- **Obiectivul programului:** Creșterea și modernizarea spațiului locativ în vederea satisfacerii nevoii de locuințe din municipiul Suceava

Pentru atingerea obiectivului programului au fost conturate o serie de proiecte:

- *Sprijinirea construirii de locuințe colective*
- *Elaborarea și implementarea unui plan local de izolare termică a clădirilor*
- *Creșterea fondului locativ prin mansardarea blocurilor în parteneriat public privat*

- **Realizarea unui design unitar a fațadelor clădirilor**

Program CIM 1.1.4 - Modernizarea și dotarea piețelor

Municipiul Suceava a fost și este unul din cele mai importante centre unde comerțul ocupă un loc primordial. Programul urmărește diminuarea aspectelor negative legate de lipsa spațiilor de desfășurare a activităților de comerț dar mai ales modernizarea acestor. Astfel se oferă posibilitatea municipiului de a continua reputația primită încă din trecut de important târg bucovinean.

Implementarea programului are în vedere:

- găsirea unor soluții de amenajare a punctelor de desfacere pentru conferirea unui aspect estetic unitar și plăcut;
 - refacerea infrastructurii cailor de acces pietonal în interiorul piețelor;
 - construirea de complexe acoperite de vânzare a produselor agroindustriale, cu condiții igienice de distribuție a produselor agroindustriale;
 - construirea unor spații de depozitare adecvate (și fără plată) pentru păstrarea produselor agricole până în momentul vânzării;
 - zonarea spațiului de vânzare pe tipuri de produse;
 - creșterea gradului de informare a producătorilor agricoli și sporirea interesului pentru acest gen de activitate, în scopul reținerii forței de muncă în domeniu;
 - amenajarea și construirea unor spații comerciale cu aspect uniform și integrat din punct de vedere estetic, pentru prezentarea și desfacerea produselor industriale;
 - refacerea și redimensionarea grupurilor sanitare, asigurarea apei curente în piețe pentru asigurarea igienei;
 - realizarea unor amenajări specifice pentru colectarea selectivă a deșeurilor rezultate, având în vedere că în mare măsură acestea sunt deșeuri reciclabile;
 - amenajarea accesului cu autovehiculele de marfă către spațiile de desfacere din piețe;
 - crearea unor facilități de parcare pentru clienți, pentru a nu se mai suprapune peste spațiul de parcare și așa insuficient pentru cei ce locuiesc în zonele apropiate;
 - finalizarea construirii și echipării corespunzătoare a Complexului Comercial Bazar pentru aducerea acestui spațiu la standardele moderne.
- **Obiectul programului: Crearea unui spațiu modern pentru desfășurarea activităților de comerț în vederea satisfacerii cetățenilor**

Pentru atingerea obiectivului s-au conturate o serie de programe:

- **Modernizare Piața George Enescu**
- **Modernizare Piața Centrală**
- **Finalizarea lucrărilor de modernizare la Complexul Comercial Bazar**

⇒ Obiectiv specific CIM 1.2 Dezvoltarea și reabilitarea sistemului de utilități publice

Serviciile de utilități publice sunt definite¹ ca totalitatea acțiunilor și activităților reglementate prin care se asigură satisfacerea nevoilor de utilitate și interes public general ale colectivităților locale cu privire la:

- alimentarea cu apă;
- canalizarea și epurarea apelor uzate;
- colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale;
- producția, transportul, distribuția și furnizarea de energie termică în sistem centralizat;
- salubritatea localităților;
- iluminatul public;
- transportul public local.

Serviciile de utilități publice sunt în responsabilitatea autorităților administrației publice locale și se înființează, se organizează și se gestionează potrivit hotărârilor adoptate de autoritățile deliberative

¹ O.U.G. nr. 13/2008 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006

ale unităților administrativ-teritoriale, în funcție de gradul de urbanizare, de importanța economico-socială a localității, de mărimea și de gradul de dezvoltare al acesteia și în raport cu infrastructura tehnico-edilitară existentă.

Gradul de dezvoltare a sistemului de utilități publice arată nivelul de trai al cetățenilor din orașul respectiv, de aceea este absolut necesar accelerarea modernizării acestuia pentru a ajunge la standardele din Uniunea Europeană.

Municipiul Suceava este în plin proces de construcție și adaptare a sistemelor de utilități publice la directivele europene privind calitatea apei potabile, epurarea apelor uzate și eficiență termică.

Strategia dezvoltării serviciului de alimentare cu apă are la bază „Reabilitarea sistemului de alimentare cu apă și canalizare” care se realizează în două etape:

- etapa I – 2007-2010 – realizarea lucrărilor de reabilitare prevăzute în documentația prezentată pentru accesarea și derularea de fonduri din programul ISPA;
- etapa II – după 2010 - elaborarea studiului de fezabilitate, master planul și analiza financiar-economică pentru cea de-a doua etapă de reabilitare a rețelelor de alimentare cu apă și canalizare, finanțată pe fonduri structurale. În această etapă vor fi incluse pe lângă lucrările de reabilitare și modernizare și cele de extindere de rețele în zonele de dezvoltare sau în care acestea încă nu există.

Având în vedere importanța sistemului de utilități publice, în special rețeaua de alimentare cu apă potabilă, canalizare și epurare, începând cu anul 2007, în municipiul Suceava se află în derulare programul ISPA, titlul proiectului fiind: „Reabilitarea și optimizarea sistemelor de alimentare cu apă, canalizare și modernizarea stației de epurare din municipiul Suceava”.

Prin implementarea acestui proiect se urmărește respectarea Directivelor Comunității Europene privitoare la mediu și extinderea asigurării serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare în municipiul Suceava. Data de finalizare a lucrărilor este preconizată pentru 31.12.2010.

Serviciul public de alimentare cu energie termică devine o activitate rentabilă, sigură și performantă dacă este realizat de operatori specializați care integrează la nivelul municipiului și alte servicii publice: furnizarea energiei electrice, recuperarea și utilizarea în scop energetic a deșeurilor menajere, consultanță și servicii în probleme energetice; necesitatea promovării și aplicării soluțiilor care asigură economisirea resurselor energetice clasice și respectarea principiului dezvoltării durabile; necesitatea promovării și aplicării tehnologiilor care asigură protejarea și conservarea mediului ambiant prin utilizarea tehnologiilor cu impact minim asupra acestuia; termoficarea asociată cu cogenerarea, asigură producerea energiei termice la cele mai scăzute prețuri și cu impactul cel mai redus asupra mediului, la cel mai scăzut consum de resurse energetice primare.

Serviciul de transport public local urmărește asigurarea echilibrată a mobilității populației între cele trei nuclee de dezvoltare a municipiului, vechiul centru istoric – Suceava, cartier Ițcani și cartier Burdujeni.

În definirea obiectului specific „Dezvoltarea și reabilitarea sistemului de utilități publice” au fost conturate patru programe, respectiv:

Program CIM 1.2.1 - Extinderea, modernizarea și reabilitarea rețelei de apă și canalizare menajeră și pluvială

Programul urmărește rezolvarea problemelor referitoare la sistemul de alimentare cu apă și de canalizare. Aceste disfuncționalități, precum vechimea rețelei de apă potabilă și sistemul de canalizare care nu acoperă întreg municipiul, au fost evidențiate în urma analizei situației existente la nivelul municipiului Suceava și în urma chestionării populației și mediului de afaceri din municipiu.

Implementarea programului are în vedere:

- extinderea/reabilitarea rețelei de apă potabilă;
- extindere/reabilitare rețea de canalizare apă menajeră;

- asigurarea echipelor de intervenție cu utilaje, materiale și personal suficient în vederea reducerii timpului de remediere a avariilor;
- refacerea branșamentelor de apă, care prezintă uzură înaintată;
- înlocuirea conductelor cu un grad înaintat de uzură;
- efectuarea unui program de curățenie periodică a tronsoanelor rețelei de distribuție pentru îndepărtarea biopeliculei care favorizează coroziunea conductelor;
- contorizarea integrală a tuturor tipurilor de utilizatori.

➤ **Obiectivul programului: Extinderea și modernizarea sistemului de alimentare cu apă și canalizare în vederea creșterii calității vieții în municipiul Suceava**

Pentru atingerea obiectivelor programului au fost conturate o serie de proiecte:

- **Extinderea și modernizarea rețelei de apă și canalizare apă uzată în vederea acoperirii tuturor zonelor rezidențiale**
- **Continuarea programului de contorizare a apei potabile pentru locuințe**

Program CIM 1.2.2 - Extindere și modernizare rețea de gaze naturale

Programul urmărește rezolvarea problemelor identificate în urma întâlnirilor focus-grup, referitoare la faptul că rețeaua de gaze naturale nu acoperă întreg teritoriul municipiului Suceava. De asemenea, programul are în vedere și extinderea rețelei de gaze naturale în noile cartiere ale municipiului dar și în zona aflată în imediata apropiere, respectiv zona periurbană.

Prin implementarea programului se are în vedere:

- Extinderea rețelei de gaze naturale astfel încât să acopere întreg municipiul, inclusiv zona periurbană;

➤ **Obiectivul programului: Extinderea rețelei de gaze naturale în vederea creșterii gradului de satisfacției a cetățenilor cu privire la facilitățile oferite de sistemul de utilități publice**

Obiectivul programului este atins prin următoarele proiecte:

- **Extindere rețele gaze naturale presiune redusă în vederea acoperirii tuturor zonelor rezidențiale**

Program CIM 1.2.3 - Eficiență termică

Programul urmărește găsirea soluțiilor necesare pentru eficientizarea sistemului de termoficare de la nivelul municipiului Suceava. Se dorește eliminarea pierderilor de agent termic și diminuarea costurilor de producție, care ar duce implicit la diminuarea costul plătit de consumatorul direct. Această problemă, precum și cele strâns legate de mediu, prezintă o importanță majoră nu numai la nivel local ci și național și internațional.

Implementarea programului are în vedere:

- modernizarea celor 49 puncte termice prin înlocuirea echipamentelor existente cu echipamente noi: schimbătoare de căldură, grupuri de pompare, contoare de energie termică;
- dimensionarea punctelor termice pentru asigurarea confortului termic din apartamente;
- reabilitarea, re tehnologizarea sistemului de producere și distribuție agent termic pentru reducerea pierderilor;
- asigurarea încălzirii și a apei calde menajere conform standardelor în vigoare;
- implementarea conceptului de eficiență termică are ca rezultatele preconizate: economii de energie în fiecare apartament; creșterea nivelului de încălzire prin reducerea costurilor la consumatori; reducerea subvențiilor care sunt plătite din buget pentru a acoperii diferența între costul care poate fi cerut (bazat pe capacitatea populației de a plăti) și costul real al energiei termice; un „efect demonstrativ” cu privire la viabilitatea tehnică și financiară a acestei abordări pentru îmbunătățirea calității serviciilor de termoficare.

- **Obiectivul programului:** Modernizarea sistemului de termoficare de la nivelul municipiului Suceava în vederea diminuării pierderilor

Pentru atingerea obiectivului au fost conturate o serie de proiecte:

- **Reabilitare rețele termoficare și puncte termice**
- **Extinderea sistemului de contorizare a energiei termice**

Program CIM 1.2.4 - Extinderea și modernizarea sistemului de iluminat public

Programul urmărește rezolvarea problemelor legate de sistemul de iluminat public de la nivelul municipiului, având în vedere că acesta prezintă un grad înaintat de uzură. Disfuncționalitățile legate de sistemul de iluminat public au fost scoase în evidență de majoritatea cetățenilor care au participat la studiul de opinie asupra populației din municipiu. Lipsa iluminatului public în anumite zone ale municipiului duce la creșterea gradului de nesiguranță a cetățenilor.

Implementarea programului are în vedere:

- reabilitarea rețelei de iluminat public aflat într-o stare avansată de degradare;
- racordarea la rețelele de energie electrică a carierelor rezidențiale noi;
- crearea unor norme și standarde în scopul instalării/modernizării unui sistem de iluminat public;
- realizarea de instalații de iluminat arhitectural pentru zonele cu obiective culturale și istorice;
- instituirea unor reguli privind instalarea de echipamente de iluminat public de un anumit tip și efect, pe tip de locație, zonă, cartier etc. în vederea eficientizării consumului

- **Obiectul programului:** Modernizarea sistemului de iluminat public în vederea creșterii siguranței cetățenilor, evidențierii monumentelor istorice și culturale și eficientizării consumului de energie electrică

Pentru atingerea obiectivului s-a conturat următorul proiect:

- **Reabilitarea, modernizarea și extinderea rețelei electrice**

⇒ Obiectiv specific CIM 1.3 Dezvoltarea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport

Rețeaua de străzi a municipiului Suceava are o configurație de tip radial, cu 5 direcții principale (DN 2- spre București, respectiv Siret; DN 29 – spre Botoșani; DN 29A – spre Dorohoi; DN17 – spre Vatra Dornei).

Ca urmare a creșterii explozive a gradului de motorizare și implicit al traficului dinamic și staționar, mutațiile care s-au produs în structura parametrilor socio-economici generatori de trafic, circulația se desfășoară cu dificultăți din ce în ce mai mari. Se constată că reglementările existente ale circulației nu mai sunt adecvate necesităților actuale.

Datorită necesităților actuale și de perspectivă ale traficului rutier, oferirea de elemente necesare dimensionării rețelei stradale semnificative și a principalelor dispozitive de circulație, precum și elaborarea detaliilor de circulație pentru unele noduri rutiere de importanță deosebită, în vederea fluidizării traficului rutier și sporirea siguranței circulației, sunt elemente prioritare pentru o dezvoltare echilibrată a municipiului Suceava.

Ca urmare a creșterii explozive a gradului de motorizare (aproximativ 360 vehicule la mia de locuitori) și implicit a celor 3 categorii de trafic: interior, de penetrație și de tranzit, circulația se desfășoară cu dificultăți din ce în ce mai mari.

Deplasările de tranzit și penetrație prin și către Suceava, precum și cele generate de necesitățile proprii municipiului se desfășoară cu precădere pe cale rutieră, ceea ce duce la un trafic intens pe arterele municipiului.

Din analizele efectuate asupra configurației rețelei de străzi și a traseelor utilizate de autovehicule pentru a traversa Municipiul Suceava s-a constatat că, cea mai mare parte din traficul de tranzit utilizează rețeaua de străzi, trecând prin zona centrală.

Creșterea parcului auto, a mobilității, schimbarea structurii deplasărilor efectuate pe teritoriul municipiului, schimburile cu teritoriul de influență, lipsa locurilor de parcare, nivelul traficului de tranzit poluant, sunt elemente care au determinat administrația locală prin serviciile de specialitate să inițieze un studiu pentru argumentarea necesității și oportunității realizării unui studiu de circulație.

Având la bază Studiul de circulație din municipiul Suceava, studiu ce prezintă disfuncționalitățile legate de traficul rutier din municipiul, s-a încercat elaborarea unui plan de acțiune care cuprinde programe și proiecte cu rol în diminuarea sau chiar stoparea problematicilor legate de trama stradală, de locurile de parcare, de transportul public local.

Program CIM 1.3.1 - Extinderea, reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri și a străzilor urbane, inclusiv pasaje și poduri

Având în vedere că rețeaua rutieră reprezintă „cartea de vizită” a localității, programul urmărește rezolvarea unor probleme legate de acestea, inclusiv modernizarea pasajelor și podurilor ca elemente de legătură importante între cele trei nuclee ale municipiului.

Implementarea programului are în vedere:

- realizarea șoselelor de centură pentru descongestionarea aglomerații din interiorul localității;
- intervenții pentru aducerea străzilor de categoria a IV-a la categoria a III-a tehnică;
- reabilitarea infrastructurii străzilor de categoria a III-a, sistematizarea și organizarea rutieră a acestora;
- consolidarea carosabilului prin turnarea unui covor asfaltic adecvat traficului rutier intens care străbate zona;
- amenajarea unitară pe toată lungimea arterei a carosabilului și a trotuarelor;
- sistematizare rutieră coerentă;
- reabilitarea accesului în și dinspre străzile secundare;
- lărgirea, modernizarea străzilor, pentru creșterea gradului de accesibilitate;
- reabilitarea străzilor, amenajarea și sistematizarea intersecțiilor
- măsuri pentru evitarea aglomerației și descongestionarea în municipiul Suceava

- **Obiectivul programului:** Dezvoltarea și modernizarea rețelei stradale în vederea descongestionării traficului din municipiul Suceava

Pentru atingerea obiectivului programului au fost conturate o serie de proiecte:

- *Realizarea șoselelor de centură ale municipiului*
- *Modernizarea și reabilitarea infrastructurii rutiere urbane în special în zonele în care există străzi de categoriile III și IV*
- *Reabilitare arteră principală a municipiului Suceava (Str. Sofia Vicoveanca – Str. 1 Decembrie – Bd. 1 Mai, Str. Ștefan cel Mare, Str. Ana Ipătescu - Calea Unirii – Calea Burdujeni – Cuza Vodă)*
- *Modernizare strada Mitropoliei*
- *Reabilitare strada Cernăuților*
- *Întreținere curentă și periodică a drumurilor din municipiul Suceava*
- *Creare și modernizare spații pietonale*
- *Construirea unui nou pod peste râul Suceava în vederea fluidizării traficului rutier*
- *Reabilitare pod Burdujeni*
- *Reabilitare pod Ițcani*
- *Reabilitare pasaj CF Burdujeni*
- *Reabilitare pasaj CF Ițcani*

Program CIM 1.3.2 - Implementarea de sisteme pentru fluidizarea traficului rutier

Programul urmărește diminuarea problemei legate de fluiditatea traficului prin introducerea diverselor sisteme care oferă posibilitatea desfășurării unei circulații fără ambuteiaje și staționări peste limită la principale intersecții.

Implementarea programului are în vedere:

- introducerea sistemului undă verde pe artera principală pentru a genera atât timp de trafic reduși cât și mai multă siguranță pentru participanții la trafic;
- introducerea de senzori unici va conduce la creșterea fluenței traficului;
- refacerea semnalizării rutiere va genera fluidizarea traficului precum și o protecție a pietonilor la traversare;

- **Obiectivul programului:** Fluidizarea traficului din municipiul Suceava, în vederea diminuării timpului de tranzit al municipiului

Pentru atingerea obiectivului programului au fost conturate o serie de proiecte:

- **Introducere sistem undă verde pe arterele principale ale municipiului Suceava (Str. Sofia Vicoveanca – Calea Unirii, Bd. George Enescu)**
- **Introducerea de senzori unici pentru unele artere rutiere**
- **Refacerea semnalizării rutiere**
- **Modernizare intersecții**
- **Modernizare Gara Ițcani**

Program CIM 1.3.3 - Modernizarea circuitelor transportului public (stații, capete de trasee, sistemul de informare călători)

Având în vedere că mobilitatea populației în interiorul localității oferă o caracteristică gradului de dezvoltare a unei localități, programul urmărește rezolvarea unor probleme specifice care au fost identificate în studiul de circulație - transportul public de călători.

Implementarea programului are în vedere:

- mărirea numărului de mijloace de transport public urban, ce face legătura zonelor rezidențiale Ițcani (mai ales cele nou construite) și Burdujeni sat cu restul orașului;
- creșterea numărului de stații de transport public;
- construirea unui terminal intermodal în Ițcani, care poate conecta transportul feroviar cu cel realizat cu autobuze, respectiv microbuze;
- creare de stații de transport public unitare din punct de vedere al designului;
- infrastructură aferentă - cabine de tip modular, refugii și trotuare foarte bine delimitate de carosabil;
- având în vedere că cea mai mare parte a rutelor autobuzelor se desfășoară pe parcursul Arterei principale, o bandă de circulație specială pentru autobuze va putea fi creată de-a lungul acesteia, având ca efect încurajarea utilizării transportului în comun, timp redus de transport dintr-o parte a orașului în cealaltă, eliminarea aglomerărilor și a conflictelor în trafic generate de intersectarea autobuzelor cu alte autovehicule, etc;
- renovarea Gării Suceava Nord - Ițcani, prin consolidarea componentelor afectate și modernizarea acesteia în scopul mării gradului de utilizare și a creșterii importanței acesteia pentru transportul feroviar ce asigură legăturile periurban - municipiul Suceava;

- **Obiectivul programului:** Extinderea și modernizarea transportului public de călători de la nivelul municipiului Suceava, astfel încât să asigure o mobilitate eficientă a populației

Pentru atingerea obiectivului au fost formulate o serie de proiecte:

- **Construirea de stații modulare de transport public în Burdujeni, Burdujeni Sat și Ițcani**
- **Modernizarea terminalelor de transport public**
- **Realizarea unui traseu rapid pentru autobuze, în vederea încurajării circulației cu transportul în comun**

- **Modernizarea rețelei de transport în comun**

Program CIM 1.3.4 - Asigurarea infrastructurii necesare dezvoltării transportului ecologic

Programul urmărește diminuarea problemelor legate de transportul poluant, generat de traficul rutier, prin dezvoltarea transportului ecologic. Astfel se dorește crearea infrastructurii specifice și promovarea mersului pe bicicletă ca mijloc de transport eficient și nepoluant.

Implementarea programului are în vedere:

- identificarea locațiilor/spațiilor pentru crearea pistelor de biciclete;
 - conștientizarea publicului cu privire la efectele benefice a utilizării bicicletelor pentru deplasare și a reglementărilor rutiere specifice;
 - crearea de rute/rețea pentru biciclete între diferite puncte de interes urban și pentru încurajarea petrecerii timpului liber în această manieră;
 - crearea de piste pentru biciclete pe porțiunile de trotuar unde dimensiunile permit acest lucru;
- **Obiectivul programului: Dezvoltarea și modernizarea transportului ecologic, prin crearea de piste pentru bicicliști, pentru diminuarea poluării generate de traficul rutier**

Pentru realizarea obiectivului s-a conturat următorul proiect:

- **Amenajarea de piste pentru bicicliști**

Program CIM 1.3.5 - Realizare parcări care să asigure necesarul pentru fondul de autovehicule existent, atât în zonele turistice cât și în zonele rezidențiale și de interes public

Lipsa parcărilor generează un grad ridicat de nemulțumire atât în rândul populației din municipiul Suceava cât și în rândul turiștilor. Astfel, programul urmărește rezolvarea problemei lipsei locurilor de parcare prin găsirea diverselor soluții de realizare de parcaje care să răspundă numărului de autovehicule existente la nivelul municipiului.

Implementarea programului are în vedere:

- realizarea de parcări în principalele zone rezidențiale;
 - amenajarea de parcări pentru vehiculele grele la intrarea în municipiu;
 - construcția unor parcări subterane sau/și supraterane care pot face posibilă degajarea spațiului suprateran de numărul mare de mașini parcate și/sau care tranzitează zona centrală a orașului;
- **Obiectivul programului: Extinderea și modernizarea locurilor de parcare în vederea creșterii gradului de satisfacție a populației și turiștilor**

Proiecte care răspund obiectivului programului sunt:

- **Creare a 2 parcaje subterane în zona centrală a municipiului Suceava – Piața 22 Decembrie**
- **Modernizarea și reabilitarea locurilor de parcare existente**
- **Realizarea de spații noi de parcare în zonele rezidențiale**
- **Dotarea cu mobilier urban a parcărilor**

Program CIM 1.3.6 - Modernizare RA Aeroport „Ștefan cel Mare” Suceava

Programul urmărește rezolvarea problemelor legate de transportul aerian. Se dorește ca aeroportul din municipiul Suceava să-și dezvolte legăturile interne și externe, devenind astfel un important nod aerian atât național cât și internațional.

Pentru aceasta este necesară realizarea unui parteneriat cu Consiliul Județean care să aibă ca scop rezolvarea problemelor existente, ceea ce va determina creșterea utilizării infrastructurii și implicit dezvoltarea economică a localității

Prin implementarea programului se are în vedere:

- Îmbunătățirea serviciilor oferite de aeroportul din Suceava în vederea încurajării utilizării căilor de comunicații aeriene

➤ **Obiectivul programului:** Modernizarea serviciilor oferite de Aeroportul „Ștefan cel Mare” Suceava în vederea diversificării rutelor naționale și internaționale

Pentru atingerea obiectivului a fost creionat următorul proiect:

- **Realizarea parteneriatelor necesare și îmbunătățirea serviciilor oferite de RA Aeroportul „Ștefan cel Mare” Suceava**

⇒ Obiectiv specific CIM 1.4 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de mediu

"Mediul natural", respectiv, aerul, apele curgătoare, solul - subsolul și formele de viață pe care aceste ecosisteme le creează și le susțin, reprezintă elementul cel mai important pentru dezvoltarea unei comunități.

Calitatea mediului este dată de puritatea apelor supra și subterane, de puritatea aerului, fertilitatea solurilor dar mai ales de lipsa principalelor forme de poluare (în ultimul deceniu un loc principal în cercetare îl ocupă poluarea fonică).

Pentru evitarea poluării aerului este necesar ca într-o localitate spațiile verzi să ocupe o suprafață însemnată, să nu existe discrepanțe majore între suprafața acestora și cel a spațiului de locuit. De asemenea, este absolut necesar ca utilitățile publice să fie realizate respectând normele în vigoare cu privire la mediu.

Un loc principal în menținerea calității mediului îl ocupă managementul deșeurilor. Dacă acesta este bine structurat și eficient implementat, generează o salubritate eficientă a orașului precum și o utilizare rațională a deșeurilor menajere și a celor asimilat menajere. Elemente importante urmărite de managementul deșeurilor sunt separarea la sursă a deșeurilor, reducerea cantităților de deșeuri neregenerabile și depozitarea corespunzătoare a acestora.

La nivelul municipiului Suceava distribuția parcurilor și a spațiilor verzi nu este uniformă în toate cartierele, ceea ce generează nemulțumire în rândul populației. În zonele rezidențiale prezența spațiilor verzi este aproape integral suprimată de prezența mașinilor parcate. Ceea ce rămâne integru sunt gardurile vii și mici zone inerbate, care nu sunt toaletate și au un aspect neingrijit. Cele mai afectate zone de astfel de situații, conform studiului din rândul populației din municipiul Suceava, sunt cartierele Ițcani, Burdujeni și Obcini.

Îmbunătățirea confortului și calității vieții la nivelul municipiului este unul din aspectele urmărite de Strategia de dezvoltare durabilă a municipiului Suceava. Astfel, prin planul de acțiune pe care îl configurează, se urmărește îmbunătățirea calității mediului și dezvoltarea infrastructurii necesare pentru evitarea accidentelor ecologice.

Program CIM 1.4.1 - Extinderea și reabilitarea rețelei de canalizare pentru apa uzată, inclusiv a capacității de epurare

Programul urmărește rezolvarea problemei legate de poluarea mediului datorită ineficienței sistemului de canalizare a apei uzate și a capacității de epurare a apei.

Implementarea programului are în vedere:

- reabilitarea rețelei existente de canalizare pentru apa uzată;
- extinderea rețelei de canalizare a apei uzate;
- modernizarea stației de epurare a apei

- **Obiectivul programului:** Modernizarea sistemului de canalizare a apei uzate și a stației de epurare în vederea creșterii calității mediului din municipiul Suceava

Pentru atingerea obiectivului s-a conturat următorul proiect:

- **Modernizarea stației de epurare a apelor uzate**

Program CIM 1.4.2 - Management integrat al deșeurilor

Strategiile de dezvoltare a serviciilor publice de salubritate pe care operatorii le dezvoltă, sunt o garanție a îmbunătățirii confortului și calității vieții la nivel de comunitate. Astfel, programul urmărește rezolvarea problemelor legate de salubritatea municipiului, identificate de Strategia locală privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice în municipiul Suceava.

Implementarea programului are în vedere:

- îmbunătățirea sistemului de colectare a deșeurilor și extinderea colectării selective a deșeurilor;
- organizarea unor campanii de informare și ridicare a gradului de cunoaștere a cetățenilor cu privire la necesitatea colectării selective a deșeurilor menajere și a celor asimilate menajere;
- campanii de educare a populației în scopul separării la sursă a principalelor tipuri de deșeuri;
- implementarea programelor de colectare selectivă la nivelul tuturor cartierelor municipiului;
- valorificarea deșeurilor și tratarea acestora la nivelul standardelor europene;
- colectarea și transportul deșeurilor menajere cu utilaje specifice și adecvate pentru a evita impactul acestora asupra sănătății populației și asupra mediului;
- reducerea deșeurilor;
- închiderea vechii rampe de gunoi și construirea și operarea unui depozit nou de deșeuri.

- **Obiectivul programului:** Modernizarea serviciului de salubritate și gestionare a deșeurilor în vederea creșterii calității vieții la nivel de comunitate

Pentru atingerea obiectivului au fost conturate o serie de proiecte:

- **Extinderea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor**
- **Amenajarea unei platforme ecologice pentru depozitare de deșeuri menajere și închiderea platformei existente**

Program CIM 1.4.3 - Reducerea poluării datorate traficului rutier

Programul dorește diminuarea poluării generate de traficul rutier. Poluarea mediului datorită traficului rutier este una din problemele de actualitate, generată de creșterea numărului de autovehicule..

Implementarea programului are în vedere:

- plantarea de perdele vegetative de-a lungul principalelor artere rutiere;
- creșterea suprafețelor spațiilor verzi va genera un mediu de viață îmbunătățit
- amenajare de zone tampon între arterele intens circulate și spațiile de recreere.

- **Obiectivul programului:** Diminuarea efectelor generate de poluarea mediului datorită traficului rutier în vederea creșterii calității mediului în spațiul urban

Pentru atingerea obiectivului s-a conturat următorul proiect:

- *Dezvoltarea zonei verzi de-a lungul arterelor cu trafic auto intens*

Program CIM 1.4.4 - Ecologizarea siturilor urbane degradate

Programul urmărește rezolvarea problemelor specifice legate de contaminarea solurilor. Se dorește înlăturarea elementelor nocive din sol în vederea reutilizării acestora pentru dezvoltarea urbană a localității.

Implementarea programului are în vedere:

- identificarea solurilor contaminate;
- decontaminarea solurilor din fosta zonă industrială;
- corectarea acidității solurilor din parcuri, scuaruri și aliniamente, aciditate provenită din folosirea substanțelor chimice în procesul de tratare a carosabilului pentru perioada de iarnă.

- **Obiectivul programului:** Decontaminarea solurilor afectate în vederea reutilizării acestora pentru dezvoltarea urbană

Pentru realizarea obiectivului s-a conturat următorul proiect:

- *Realizarea decontaminării spațiilor afectate de activitățile industriale*

Program CIM 1.4.5 - Asigurarea unor măsuri suplimentare în vederea eliminării riscurilor naturale

Programul urmărește găsirea măsurilor necesare eliminării riscurilor naturale, în special cele legate de alungări de teren și inundație a albiei râului Suceava. Măsurile întreprinse prin program au drept scop final evitarea afectării ansamblurilor de locuințe din zona afectată de riscuri naturale.

Implementarea programului are în vedere:

- amenajarea malurilor râului Suceava pentru evitarea unor eventuale inundații având în vedere gradul de eroziune a malurilor;
- continuarea monitorizării versanților și a lucrărilor de consolidare/stabilizare în conformitate cu datele furnizate de studiile de specialitate.

- **Obiectivul programului:** Stoparea riscurilor naturale prin diverse măsuri de consolidare a versanților alunecători și a malurilor râului Suceava

Pentru atingerea obiectivului programului au fost conturate o serie de proiecte:

- *Realizarea lucrărilor de consolidare și protecție împotriva inundațiilor a malurilor râului Suceava*
- *Stabilizarea versanților afectați de alunecările de teren*

Program CIM 1.4.6 - Reamenajarea parcurilor și a spațiilor verzi

Spațiile verzi contribuie la purificarea aerului, dau aspect estetic orașului, reprezintă zone de odihnă și recreere pentru populație, contribuie la îmbunătățirea stării de sănătate a populației. Având în vedere acestea, programul urmărește rezolvarea disfuncționalităților legate de lipsa spațiilor verzi de la nivelul municipiului Suceava dar, mai ales, de necesitatea reamenajării celor existente.

Implementarea programului are în vedere:

- extinderea și organizarea peisagistica a spațiilor verzi existente;
- creșterea atractivității spațiilor verzi și a rezervației dendrologice parc Șipote;
- modernizarea parcurilor prin construirea unor facilități care să atragă și să ofere cetățenilor posibilități de petrecere a timpului liber, în cartierul în care locuiesc;

- amenajări și modernizări parcurilor și a zonelor de recreere cu mobilier urban specific, iluminat decorativ, etc
 - găsirea unor soluții, mai ales în zonele rezidențiale intens locuite, de a opera modificări de utilizare a spațiului public prin organizarea și construirea unor parcări amenajate pentru eliberarea unor spații de acces și spații verzi și redarea funcției de bază a acestora.
- **Obiectivul programului: Creare și modernizare de spații verzi în vederea creșterii gradului de satisfacției a populației cu privire la posibilitatea de petrecere a timpului liber**

Pentru atingerea obiectivului au fost conturate o serie de proiecte:

- *Reabilitare Parc Central*
- *Reabilitare Parc Șipote*
- *Reabilitare Parc zona Gării Ițcani*
- *Reabilitare Parc Primăria Burdujeni*
- *Creare spații verzi în zone rezidențiale*

Direcția de dezvoltare 2 - Creșterea competitivității pe termen lung a economiei locale și dezvoltarea mediului de afaceri (cod: CEL)

Economia locală, bazată într-o pondere însemnată pe activitatea de comerț, trebuie să fie încurajată în direcții ale căror efect sinergetic aduc bunăstare în principal rezidenților. Pentru creșterea competitivității pe termen lung a economiei locale este necesar construirea unei economii puternice prin maximizarea utilizării forței de muncă și a potențialului local.

Analizând documentele strategice elaborate la nivel național și regional, putem afirma că direcția de dezvoltare „Creșterea competitivității pe termen lung a economiei locale și dezvoltarea mediului de afaceri” răspunde cerințelor următoarelor documente:

- Planului Național de Dezvoltare (PND) 2007 – 2013;
- Cadrelui Strategic Național de Referință (CRNR);
- Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României. Orizonturi 2013-2020-2030;
- Strategiei Naționale de Dezvoltare a Tehnologiei Informației și Comunicațiilor (TIC)– Orizont 2025;
- Planului de Dezvoltare Regională Nord-Est (PDR Nord-Est);
- Strategiei de dezvoltare economică și socială a județului Suceava pentru perioada 2008-2013.

Una dintre prioritățile naționale de dezvoltare, conform **Planului Național de Dezvoltare (PND) 2007 – 2013**, este „**Creșterea competitivității economice și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere**”, care se va realiza prin:

- Îmbunătățirea accesului pe piață al întreprinderilor în special al celor mici și mijlocii;
- Promovarea cercetării și inovării și accelerarea dezvoltării societății informatice;
- Îmbunătățirea eficienței energetice.

Cadrul Strategic Național de Referință identifică ca prioritate „*creșterea economică a României*”. Pentru asigurarea creșterii economice este nevoie de dezvoltarea unei economii moderne și competitive, prin:

- Creșterea productivității, a aptitudinilor, capacității manageriale și a producției;
- Crearea unei baze de afaceri dinamice – o bază mai dezvoltată, produse și servicii mai performante;
- Aplicații inovatoare ale cercetării și dezvoltării în funcție de oportunitățile pieței;
- Investiții în infrastructură, pentru a crește accesibilitatea;
- Administrare publică și privată eficientă;
- Dezvoltare durabilă și incluziune socială;
- Dezvoltarea economiilor regionale.

Conform **Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României**, obiectivul național pentru anul 2013 este „gestionarea eco-eficientă a consumului de resurse și valorificarea maximală a acestora prin promovarea unui model de consum și producție care să permită o creștere economică sustenabilă pe termen lung și apropierea treptată de nivelul mediu de performanță al țărilor Uniunii Europene”.

Strategia națională de dezvoltare a TIC realizează o analiză a firmelor românești din domeniu și a producției acestora, a dimensiunii pieței în domeniul tehnologiei informațiilor și a comunicațiilor și estimează evoluția acestora pentru următorii ani.

Pe baza analizei situației existente și a potențialului domeniului, **strategia stabilește obiective prioritare și direcții de acțiune:**

- **Consolidarea infrastructurii informaționale naționale și a industriei TIC** prin furnizarea de servicii de comunicații pe scară largă și prin dezvoltarea industriei naționale de produse și servicii TIC;
- **Asigurarea accesului pe scară largă la serviciile Internet** prin asigurarea accesului rapid și ieftin la Internet și prin dezvoltarea rețelilor de mare viteză pentru cercetare și educație;
- **Educarea resurselor umane pentru Societatea Informațională** prin pregătirea tineretului pentru Societatea Informațională, prin asigurarea condițiilor de muncă în economia bazată

pe cunoaștere, prin crearea condițiilor pentru utilizarea nediscriminatorie a serviciilor specifice Societății Informaționale;

- **Stimularea realizării și utilizării serviciilor** specifice Societății Informaționale prin accelerarea introducerii comerțului electronic (Servicii medicale bazate pe TIC, Stimularea creării și diseminării informațiilor și a cunoștințelor cu ajutorul mijloacelor electronice, Sisteme inteligente de transport, Controlul mediului înconjurător) și a guvernării electronice, care permite furnizarea de servicii publice prin mijloace electronice;
- **Securizarea rețelelor-antifraudă în domeniul TIC.**

Strategia de Dezvoltare Regională Nor-Est 2007-2013 stabilește ca **obiectiv specific** „consolidarea mediului de afaceri prin creșterea competitivității și eficienței microintreprinderilor și IMM-urilor” pentru atingerea obiectivului general regional de reducere a decalajului existent față de regiunile dezvoltate ale României prin creșterea gradului de competitivitate și atractivitate regional.

Conform **Strategiei de dezvoltare economică și socială a județului Suceava pentru perioada 2008-2013**, una din cele șapte **priorități** identificate pentru **dezvoltarea durabilă a județului Suceava** este **„sprijinirea afacerilor, creșterea ocupării și dezvoltarea resurselor umane”**.

În acest sens este necesar să fie luate următoarele măsuri:

- Investiții pentru sprijinirea creării IMM-urilor și microintreprinderilor și dezvoltării celor existente;
- Servicii de consultanță în/și pentru dezvoltarea afacerilor în județul Suceava;
- Dezvoltarea sistemului de formare profesională inițială și continuă.

Programele operaționale prin care pot fi accesate fonduri de finanțare care să ducă la o creștere economică a municipiului Suceava sunt:

- **Programul Operațional Regional (POR)** – Axa prioritară 1 „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – potențiali poli de creștere” Domeniul major de intervenție 1.1, sub-domeniul: poli de dezvoltare urbană și Axa prioritară 4 „Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local”;
- **Programul Operațional Sectorial - Creșterea Competitivității Economice (POS-CCE).**

Axa prioritară 1 „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - potențiali poli de creștere” din cadrul **Programului Operațional Regional (POR)** 2007 - 2013 are ca domeniu major de intervenție – Realizarea de planuri integrate de dezvoltare urbană - ce presupune diverse tipuri de activități, printre care și „dezvoltarea durabilă a mediului de afaceri”.

Axa prioritară 4 „Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local”, din cadrul **Programului Operațional Regional (POR)**, are următoarele domenii majore de intervenție:

- Dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor de importanță regională și locală – prin care activitățile POR vor sprijini autoritățile locale și societățile comerciale pentru a crea și dezvolta propriile structuri regionale de sprijinire a afacerilor, având ca scop atragerea întreprinderilor, în special a IMM-urilor;
- Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea de noi activități – ce urmărește reabilitarea acestor areale industriale sprijinind astfel îmbunătățirea mediului înconjurător și oferind condiții mai bune pentru investiții noi datorită infrastructurii existente, care trebuie doar îmbunătățită și nu reînnoită complet;
- Sprijinirea dezvoltării microîntreprinderilor – ce vizează restructurarea zonelor nedezvoltate, cu precădere a orașelor mici și mijlocii, având ca rezultat crearea de noi locuri de muncă, pentru că acestea dispun de flexibilitatea necesară adaptării la cerințele unei economii de piață dinamice.

Obiectivul general al **Programului Operațional Sectorial - Creșterea Competitivității Economice (POS-CCE)** este creșterea productivității întreprinderilor românești pentru reducerea decalajelor față de productivitatea medie la nivelul Uniunii Europene, prin **obiectivele specifice**:

- Consolidarea și dezvoltarea durabilă a sectorului productiv;
- Crearea unui mediu favorabil dezvoltării durabile a întreprinderilor;

- Creșterea capacității de cercetare dezvoltare (C&D), stimularea cooperării între instituții de cercetare dezvoltare și inovare (CDI) și întreprinderi, precum și creșterea accesului întreprinderilor la CDI;
- Valorificarea potențialului tehnologiei informației și comunicațiilor și aplicarea acestuia în sectorul public (administrație) și cel privat (întreprinderi, cetățeni);
- Creșterea eficienței energetice și dezvoltarea durabilă a sistemului energetic, prin promovarea surselor regenerabile de energie.

Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) intensifică sprijinul pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii (IMM) din România prin acordarea de împrumuturi pentru IMM-uri și introducerea unor facilități de finanțare destinate microîntreprinderilor. Împrumuturile vizează acoperirea cerințelor de investiții într-o serie de domenii precum servicii, producție, tehnologie, instruirea personalului, etc.

BERD acordă o atenție specială dezvoltării activităților de afaceri în regiunile mai puțin dezvoltate din România în vederea promovării integrării regionale.

BERD prin **Programul de Finanțare a Consultanței în Afaceri – BAS România**, program pe care îl administrează, susține dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii prin co-finanțarea proiectelor de consultanță efectuate de firme de consultanță românești.

Programul de finanțare a consultanței în afaceri - BAS România urmărește dezvoltarea economiei românești, având două obiective principale:

- Susținerea dezvoltării și creșterea competitivității companiilor private din România prin co-finanțarea costurilor pentru proiecte de consultanță efectuate de specialiști locali;
- Sprijinirea dezvoltării industriei serviciilor de consultanță din România și creșterea gradului de competitivitate al companiilor de consultanță românești.

Prioritățile asupra cărora **Banca Europeană de Investiții (BEI)** își concentrează activitatea de creditare sunt următoarele:

- Coeziune economică și socială într-o Uniune extinsă;
- Implementare inițiative - Inovare 2010;
- Sprijin pentru IMM-uri.

Pentru realizarea direcției strategiei de dezvoltare „Creșterea competitivității economiei locale și dezvoltarea mediului de afaceri”, raportându-se la instrumentele programatice, programele operaționale menționate și la cadrul legislativ, au fost stabilite următoarele obiective specifice pentru susținere:

- ↳ **Obiectiv specific CEL 2.1 Sprijinirea creării IMM-urilor și microîntreprinderilor și a dezvoltării celor existente**
- ↳ **Obiectiv specific CEL 2.2 Încurajarea activităților de inovare tehnică și tehnologică și a transferului de tehnologii către IMM-uri, în corelare cu cerințele actuale de protecție a mediului**
- ↳ **Obiectiv specific CEL 2.3 Dezvoltarea și modernizarea ofertei de produse specifice, în conformitate cu resursele și oportunitățile de care dispune zona**
- ↳ **Obiectiv specific CEL 2.4 Dezvoltarea serviciilor asistență și consultanță pentru afaceri**
- ↳ **Obiectiv specific CEL 2.5 Sprijinirea dezvoltării resurselor umane**

⇒ **Obiectiv specific CEL 2.1 Sprijinirea creării IMM-urilor și microîntreprinderilor și a dezvoltării celor existente**

În Suceava, ca de altfel în toată țara, trecerea la economia de piață a însemnat, în esență, evoluția a două componente: transferul dreptului de proprietate asupra întreprinderilor de la stat la persoane de drept privat, precum și apariția unor întreprinderi particulare noi, ca rezultat al unor inițiative particulare, independente, care au luat naștere ca urmare a schimbărilor petrecute în unitățile aflate încă în proprietatea statului. Aceste două căi de evoluție s-au manifestat mai mult sau mai puțin simultan, dar în ritmuri diferite. Ambele au avut însă mari repercusiuni asupra pieței muncii. În timp ce privatizarea a dus la reducerea numărului de locuri de muncă, amplificând astfel șomajul, mai ales pe termen lung, noul sector particular a creat cea mai mare parte a noilor locuri de muncă. Având în vedere faptul că majoritatea noilor întreprinderi sunt mici și mijlocii ("IMM"), reiese că acest sector a absorbit cea mai mare parte a forței de muncă disponibilizate, și a contribuit, în același timp, și la formarea unei noi generații de patroni și de angajați.

Pe lângă meritul de a fi contribuit la apariția unui sector privat din ce în ce mai puternic, unele dintre aceste întreprinderi se caracterizează printr-o deosebită flexibilitate și capacitate de adaptare la nou, manifestându-se ca o forță motrice remarcabilă a progresului economic în municipiul Suceava.

Existența unor politici și a unui cadru de reglementare, care să permită întreprinderilor să opereze și să se dezvolte într-un mediu concurențial adecvat, este fundamentală pentru susținerea creșterii sectorului IMM.

În ciuda progreselor semnificative realizate în ultimii ani, există încă bariere administrativ-birocratice care impun costuri adiționale nejustificate pentru întreprinzătorii ce doresc să demareze sau să-și extindă afacerea.

Este necesar să se introducă măsuri pentru contracararea barierelor administrative și tehnice, să se dezvolte un cadru instituțional coerent pentru elaborarea și implementarea politicilor specifice și să îmbunătățească dialogul dintre instituții, partenerii sociali și structurile de reprezentare a intereselor IMM-urilor, pentru maximizarea eforturilor de dezvoltare ale sectorului.

Program CEL 2.1.1 – Sprijinirea investițiilor prin eliminarea barierelor birocratice

Programul urmărește găsirea măsurilor optime de creare și dezvoltare a IMM-urilor în municipiul Suceava.

Implementarea programului are în vedere:

- adoptarea de reglementări care să faciliteze și să stimuleze crearea sau/și dezvoltarea de microafaceri;
- dezvoltarea unui sistem eficient de emitere a documentelor de autoritate locală;
- crearea de parteneriate cu zonele limitrofe în vederea realizării de noi zone de dezvoltare economică;
- dezvoltarea parteneriatelor dintre mediul de afaceri și administrația publică locală în scopul dezvoltării economico-sociale durabile a municipiului Suceava

➤ **Obiectivul programului – Crearea unui mediu economic competitiv și atractiv investițiilor autohtone și străine**

Pentru implementarea obiectivului au fost conturate o serie de proiecte:

- **Adoptarea în cadrul Consiliului Local a unor hotărâri care să încurajeze dezvoltarea activității societăților existente și înființarea de noi firme**
- **Instituirea unui sistem eficient de emitere a documentelor de autoritate locală**
- **Dezvoltarea unor zone economice, în parteneriat cu localitățile limitrofe și/sau mediul de afaceri**

⇒ **Obiectiv specific CEL 2.2** **Încurajarea activităților de inovare tehnică și tehnologică și a transferului de tehnologii către IMM-uri, în corelare cu cerințele actuale de protecție a mediului**

Acțiunile inițiate în cadrul acestui obiectiv vizează: intensificarea cooperării dintre universități, institute de cercetare și IMM-uri productive; facilitarea transferului și diseminarea rezultatelor cercetării obținute în cadrul programelor cercetare-dezvoltare către IMM; stimularea infrastructurii de inovare și transfer tehnologic; stimularea aplicării invențiilor, valorificarea potențialului creativ propriu și consilierea în protejarea proprietății intelectuale.

Program CEL 2.2.1 - Stimularea cooperării dintre unitățile de cercetare-dezvoltare-inovare (CDI) și mediul de afaceri, în vederea realizării transferului tehnologic

Programul urmărește rezolvarea problemelor legate de lipsa cooperării dintre unitățile de CDI și mediul de afaceri.

Astfel, implementarea programului are în vedere:

- identificarea unităților CDI din plan local, sau a celor din regiune în vederea efectuării transferului de tehnologie;
- elaborarea unor protocoale de colaborare între Primărie, mediul de afaceri și instituțiile de învățământ superior pe domenii specifice, prioritare de acțiune;
- organizarea trimestrială a unor conferințe/seminarii științifice pe teme date;
- atragerea agenților economici, producători de valoare adăugată, în vederea derulării de activități inovative;
- utilizarea de tehnologii moderne în vederea menținerii indicatorilor de protecție a mediului în limitele impuse de normativele UE.

- **Obiectivul programului – Dezvoltarea parteneriatului administrație publică – mediu de cercetare – mediul productiv în vederea creșterii activităților de inovare și a autorizării tehnologiilor noi, neinvazive, în activitatea productivă**

Pentru atingerea obiectivului programului au fost conturate o serie de proiecte:

- **Realizarea, în parteneriat public-privat, a unui sistem de transfer tehnologic modern și de capital fizic**

⇒ **Obiectiv specific CEL 2.3** **Dezvoltarea și modernizarea ofertei de produse specifice în conformitate cu resursele și oportunitățile de care dispune zona**

Suținerea și promovarea firmelor și produselor specifice zonei reprezintă un mijloc de dezvoltare a economiei locale. Expozițiile și târgurile pot deveni o rampă de lansare pentru intrarea producătorilor locali pe piața națională.

Manifestările expoziționale sunt o metoda complexă de prezentare și promovare, facilitând contactul direct cu consumatorii și cunoașterea concurenței, precum și dialogarea cu clienții în vederea conștientizării dorințelor și așteptărilor acestora.

Participarea firmelor la manifestările expoziționale și misiunile economice interne și internaționale asigură acestora un cadru unitar de prezență activă. Acest important mecanism al economiei de piață, este locul de întâlnire a cererii cu oferta unde concurența este mai ascutită decât cea cu care producătorii din zonă sunt obișnuite în activitatea de zi cu zi.

Crearea unei imagini pozitive a produselor și firmelor sucevene reprezintă un element important pentru a putea concura cu succes pe piața Uniunii Europene.

Program CEL 2.3.1 - Stimularea ofertei de produse specifice zonei prin acordarea de facilități producătorilor

Pentru a crearea un brand zonal cu privire la anumite produse sau servicii, este necesar ca la nivel local întreprinzătorii să fie susținuți și, de asemenea, să existe concurență locală care să determine orientare, în special, spre calitate a produselor și serviciilor.

Programul urmărește găsirea soluțiilor optime de susținere și creare de noi firme autohtone care să ofere un impuls dezvoltării locale.

Implementarea programului are în vedere:

- creșterea gradului de informare a producătorilor agricoli și manufacturieri cu privire la standardele de calitate cerute de Uniunea Europeană;
- sporirea interesului pentru activitățile din agricultură, în scopul reținerii forței de munca în domeniu;
- asigurarea și/sau facilitarea accesului tinerilor producători ce își exprimă interesul să investească în activități specifice zonei;
- identificarea și stabilirea oportunităților de dezvoltare economică în funcție de oportunitățile de care dispune zona.

- **Obiectivul programului – Dezvoltarea întreprinzătorilor locali în vederea creării unei piețe specifice recunoscută național**

Pentru atingerea obiectivului programului au fost conturate o serie de proiecte:

- **Simplificarea procedurilor de autorizare a micilor producători**
- **Adoptarea de hotărâri locale care să încurajeze realizarea de produse specifice zonei**

Program CEL 2.3.2 - Realizarea de campanii de promovare pentru produsele specifice zonei

Programul urmărește rezolvarea problemei legate de lipsa de vizualizare a produselor specifice zonei, prin găsirea soluțiilor optime de promovare a acestora.

Implementarea programului are în vedere:

- expunerea periodică, cu ocazia unor evenimente culturale locale, în locații speciale, a produselor tradiționale;
- elaborarea unei strategii de marketing pentru micii întreprinzătorii locali;
- promovarea produselor tradiționale la diverse târguri naționale și internaționale;
- crearea infrastructurii de bază necesară pentru promovarea produselor tradiționale.

- **Obiectivul programului – Crearea unui brand comercial autohton în vederea recunoașterii naționale și internaționale a produselor specifice zonei Sucevei**

Pentru atingerea obiectivului programului au fost conturate o serie de proiecte:

- **Realizarea și implementarea unui plan de marketing pentru promovarea produselor specifice zonei**
- **Susținerea participării producătorilor la târguri, conferințe și expoziții interne și internaționale**

⇒ **Obiectiv specific CEL 2.4 Dezvoltarea serviciilor de asistență și consultanță pentru afaceri**

Consultanța în afaceri, cu ajutorul experților din diferite domenii, oferă posibilitatea de a beneficia de dezvoltare echilibrată a afacerii cu efecte de stabilitate pe termen lung.

Îmbunătățirea calității produselor și serviciilor, implementarea de noi tehnici și tehnologii, achiziționarea de echipamente noi și uzate, controlling, gestiune și administrare, înlesnirea contractelor de afaceri, identificarea de surse pentru finanțare, vânzări și achiziții, promovarea produselor, planificarea activităților firmei, marketing și management, dezvoltarea de firme mixte, parteneriate internaționale, pregătirea angajaților, reprezintă câteva din serviciile pe care firmele le pot primi de la serviciile de asistență și consultanță în afaceri.

Toate aceste beneficii duc la rezistența firmelor pe piața concurențială a Uniunii Europene și crearea unui mediu economic competitiv.

Program CEL 2.4.1 - Dezvoltarea performantă a activităților economice și susținerea accesului firmelor la sursele de finanțare

Programul urmărește rezolvarea problemelor specifice, identificate de studiul de opinie în rândul mediului de afaceri din municipiul Suceava.

Implementarea programului are în vedere:

- modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de consultanță în afaceri din municipiu;
- informarea permanentă a IMM-urilor cu privire la posibilitatea accesării de fonduri europene nerambursabile;
- informarea în mod sistematic a IMM-urilor cu privire la sistemele de standard, utilizate la nivelul Uniunii Europene;
- crearea de parteneriate în vederea accesării și utilizării eficiente a fondurilor europene;
- construirea unui centru de susținere a tradițiilor bucovinene.

➤ **Obiectivul programului – Dezvoltarea economică a municipiului prin creșterea numărului de accesări a surselor de finanțare**

Pentru atingerea obiectivului programului au fost conturate o serie de proiecte:

- **Realizarea de parteneriate public-privat în vederea informării cu privire la accesarea fondurilor comunitare și promovării inițiativei antreprenoriale**
- **Susținerea participării IMM-urilor la târguri și expoziții**
- **Diseminarea în rândul IMM-urilor a informațiilor referitoare la standardele de calitate practicate în Uniunea Europeană**
- **Construirea unui centru de susținere a tradițiilor bucovinene**

⇒ **Obiectiv specific CEL 2.5 Sprrijinirea dezvoltării resurselor umane**

Intensificarea competiției la nivel național și internațional, ca rezultat al amplificării procesului de globalizare și progresele înregistrate în ceea ce privește administrarea eficientă a resurselor umane, reprezintă expresia recunoașterii procesului de dezvoltare a resurselor umane drept unul dintre cei mai importanți factori ai succesului.

Investițiile în dezvoltarea resurselor umane sunt necesare în vederea îmbunătățirii sistemului de formare și perfecționare profesională care să răspundă prompt la schimbările rapide produse în societate și pe piața muncii.

Dezvoltarea politicilor de resurse umane se bazează în mare măsură pe formarea profesională inițială și continuă a persoanelor. Agenții economici se concentrează de cele mai multe ori pe

costurile formării profesionale și nu văd avantajele, formarea profesională nu este percepută ca o investiție în capitalul uman.

Lipsa unui personal calificat duce la pierderea eficienței activității, creșterea costurilor de producție, sau nerespectarea termenelor. Toate acestea duc la diminuarea veniturilor angajatorilor și implicit a angajaților. În acest context angajatorii locali trebuie conștientizați asupra necesității și beneficiilor pe care le au din perspectiva desfășurării activității de dezvoltare a personalului calificat.

Rigiditatea pieței muncii sucevene și capacitatea redusă a acesteia de a crea noi locuri de muncă (având în vedere disponibilizările masive) contribuie la menținerea relativ ridicată a șomajului.

Spiritul și cultura antreprenorială constituie o soluție importantă pentru contrabalansarea efectelor negative ale procesului de ajustare structurală și restructurare a industriei, generând alternative economice și sociale, îmbunătățirea statutului economic al grupurilor sociale amenințate cu riscul de a deveni șomeri.

Promovarea spiritului și culturii antreprenoriale constituie un domeniu de intervenție care presupune, creșterea capacității sistemului de educație și formarea profesională inițială.

Sprijinirea dezvoltării resurselor umane au drept scop instruirea, formarea și perfecționarea profesională la nivelul standardelor internaționale, a persoanelor interesate în practicarea unor meserii sau specializări necesare în diferite domenii de activitate.

Program CEL 2.5.1 - Sprijinirea creării/mentinerii de locuri de muncă sustenabile, motivante, care să atragă forță de muncă sau să amelioreze mobilitatea forței de muncă locală

Programul urmărește rezolvarea problemelor specifice identificate atât de studiile realizate asupra populației și mediului de afaceri cât și în cadrul întâlnirilor focus-grup. Problemele identificate sunt legate de lipsa locurilor de muncă dar și de faptul că locurile existente nu sunt motivante, ceea ce determină o mobilitate accentuată a populației locale. De asemenea, a fost evidențiată și problema lipsei de corelație între specializările practicate în sistemul de educație și cerințele pieții muncii.

Implementarea programului are în vedere:

- crearea unor parteneriate public-privat prin care să poată fi stimulată economia locală, crearea de locuri de muncă și creșterea gradului de ocupare în rândul populației active pentru reducerea/combaterea fenomenului de migrație;
- dezvoltarea resurselor umane cu accent pe stabilirea unor bune relații între economia și educația vocațională în funcție de necesitățile pieții muncii din municipiu;
- crearea de programe de educare și formare antreprenorială;
- găsirea de soluții optime în vederea retenției populației active tinere.

➤ **Obiectivul programului – Stimularea economiei locale prin exploatarea eficientă a capitalului uman**

Pentru atingerea obiectivului programului au fost conturate o serie de proiecte:

- Corelarea cererii de pe piața muncii cu oferta educațională, prin crearea unui cadru în care cei patru factori (unitățile de învățământ preuniversitar, universitate, administrație locală și mediul de afaceri) să poată comunica și colabora eficient
- Dezvoltarea de parteneriate între municipalitate și mediul de afaceri pentru implementarea de programe de educație și formare antreprenorială
- Realizarea și aplicarea unui sistem de facilități pentru retenția populației tinere active

Direcția de dezvoltare 3 - Dezvoltarea de noi servicii turistice în vederea valorificării potențialului turistic local (cod: DST)

Istoria bogată, patrimoniul cultural diversificat și poziția geografică strategică a municipiului Suceava sunt considerate aspecte esențiale pentru afirmarea și dezvoltarea turismului local.

Valorificarea moștenirii istorice, naturale și culturale de care dispune municipiul, va duce la dezvoltarea economiei locale dar și la recunoașterea pe plan național și internațional a municipiului Suceava ca oraș turistic.

Raportându-se la documentele strategice naționale, regionale și locale, direcția de dezvoltare „Dezvoltare de noi servicii turistice în vederea valorificării potențialului turistic local” răspunde următoarelor documente:

- Planului Național de Dezvoltare (PND) 2007 - 2013;
- Master Planului pentru Dezvoltarea Turismului Național 2007 - 2026;
- Planului de dezvoltare regională Nord-Est (PDR Nord-Est);
- Planului Regional de Acțiune pentru Turism (PRAT) Nord-Est 2008 - 2013;
- Strategiei de dezvoltare economico-socială a județului Suceava pentru perioada 2008-2013;
- Strategiei de turism a municipiului Suceava.

În cadrul **Planului Național de Dezvoltare (PND) 2007 – 2013** una dintre prioritățile naționale de dezvoltare (P6) este „Diminuarea disparităților de dezvoltare între regiunile țării”. Pentru atingerea acestei priorități unul dintre **obiectivele specifice** este „**Valorificarea potențialului turistic și cultural al regiunilor și creșterea contribuției acestor domenii la dezvoltarea regiunilor** prin reabilitarea, până în 2015, a 200 situri turistice și culturale și creșterea contribuției turismului la formarea PIB-ului cu 1,25%”.

Conform planului, industria turismului are capacitatea de a contribui la reducerea discrepanțelor în dezvoltarea economică și socială dintre Uniunea Europeană și România și include turismul pe lista priorităților de investiții publice.

Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național 2007-2026 are ca obiectiv identificarea punctelor slabe din industria turistică din România și trasarea direcțiilor strategice pentru restructurare, pentru a putea concura în mod eficient pe piața turistică mondială.

Master Planul identifică **șase zone de dezvoltare potențială a turismului** din România. Acestea au posibilitatea de a demara programe specifice, într-un anume sector de turism, datorită punctelor tari de care dispun, precum resurse naturale, produse de calitate și a faptului că sunt deja recunoscute pe piață. Bucovina se află printre zonele identificate ca prioritară pentru dezvoltarea turismului.

Zona Bucovinei este considerată ca având un spectru larg de atracții, capabile să susțină activitatea turistică pe tot parcursul anului, precum: atracții culturale, naturale, de tratament, schi și turism de aventură. **Municipiul Suceava** a fost identificat ca centru de servicii, cale de acces prioritară pentru dezvoltare, aceasta deserving gruparea zonală turistică Bucovina.

Planul de dezvoltare regională Nord-Est (PDR Nord-Est) prin direcțiile strategice de dezvoltare regională propuse, prezintă turismul ca o prioritate de dezvoltare. Unul din obiectivele specifice ale planului este „**realizarea de investiții și dezvoltarea de noi servicii turistice în vederea valorificării potențialului turistic regional**” și poate fi atins prin următoarele măsuri:

- Investiții în turism;
- Promovarea potențialului turistic.

Planul Regional de Acțiune pentru Turism (PRAT) Nord-Est 2008-2013 are ca **obiectiv general** dezvoltarea turistică durabilă, creșterea competitivității și atractivității turistice a Regiunii Nord-Est prin valorificarea patrimoniului natural și antropoc și creșterea calității produselor și serviciilor turistice.

Conform **Strategiei de dezvoltare economică și socială a județului Suceava pentru perioada 2008-2013**, o prioritate pentru dezvoltarea durabilă a județului Suceava este **dezvoltarea turismului**, prin următoarele măsuri:

- Investiții în turism;
- Promovarea potențialului turistic;
- Formarea resurselor umane.

Obiectivele **Strategiei de turism a municipiului Suceava** sunt :

- dezvoltarea produsului turistic și stimularea cererii pentru produsele turistice locale;
- creșterea veniturilor din turism, stimularea investițiilor și crearea de noi locuri de muncă în acest sector;
- creșterea competitivității produselor turistice locale pe piețele externe actuale și potențiale;
- dezvoltarea bazei materiale (hoteluri, restaurante, divertisment) și a infrastructurii (transport, comunicații, servicii publice);
- îmbunătățirea activității de marketing și promovare locală.

În vederea implementării strategiei naționale și a politicilor ce vizează dezvoltarea turismului și promovarea potențialului cultural oportunitatea de finanțare o reprezintă următorul program operațional:

- Programului Operațional Regional 2007 – 2013 (POR) – Axa prioritară 5 „Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului”.

Pentru **Axa prioritară 5 „Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului”**, din cadrul Programului Operațional Regional (**POR**) 2007 – 2013, principalele domenii de intervenție sunt:

- Crearea/dezvoltarea/modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterii calității serviciilor turistice;
- Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe;
- Promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare, în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică.

Pentru realizarea direcției strategice de dezvoltare „Dezvoltarea de noi servicii turistice în vederea valorificării potențialului turistic local”, ținând cont de instrumentele naționale, regionale și locale de planificare, de cadrul legislativ dar și de programul operațional menționat, au fost stabilite următoarele obiective specifice pentru susținerea dezvoltării turismului local:

↳ **Obiectiv specific DST 3.1 Reabilitarea și semnalizarea corespunzătoare a obiectivelor turistice**

↳ **Obiectiv specific DST 3.2 Promovarea potențialului turistic al orașului**

↳ **Obiectiv specific DST 3.3 Realizarea de noi investiții în domeniul turismului**

↳ **Obiectiv specific DST 3.4 Stimularea turismului de afaceri**

⇒ **Obiectiv specific DST 3.1 Reabilitarea și semnalizarea corespunzătoare a obiectivelor turistice**

Centru administrativ, universitar, educativ, științific, spiritual și publicistic al județului, Suceava concentrează mărturii inegalabile ale trecutului, precum: Cetatea de Scaun, Curtea Domnească, cetatea Șcheia, Hanul Domnesc, biserici și mănăstiri cum ar fi: Sfântul Gheorghe, Mirăuți, Sfântul Ioan cel Nou, Sfântul Dumitru, Sfântul Neculai, etc.

Asupra multor vestigii istorice, ce caracterizează municipiul Suceava, patina timpului a început să-și spună cuvântul afectând structura și frumusețea arhitectonică. Având în vedere aceste aspecte, reabilitarea monumentelor istorice și eclesiastice reprezintă o preocupare constatată a autorităților locale.

Referitor la numeroasele obiective cultural-istorice ce se află într-o stare avansată de degradare și care necesită ample lucrări de consolidare și refacere, este absolut necesar menționarea faptului că reabilitarea și conservarea se va efectua ținând cont de principiul „păstrării caracteristicilor inițiale”, care au determinat cunoașterea acestora.

Program DST 3.1.1 - Reabilitarea, conservarea, protejarea și modernizarea obiectivelor turistice ce aparțin patrimoniului cultural, istoric și ecumenic

Starea de degradare a unor monumente istorice determină închiderea, deoarece reprezintă un pericol pentru vizitatori sau pot suferi degradări și mai ample. Acest aspect duce la pierderea numărului de turiști și implicit la diminuarea capacității de atracție a orașului. Programul urmărește rezolvarea problemelor legate de starea precară de conservare a unor edificii cu impact turistic din municipiul Suceava, restaurarea și punerea în valoare a potențialului cultural și turistic conducând implicit la crearea de servicii turistice conexe.

Implementarea programului are în vedere:

- reabilitarea și consolidarea Cetății de Scaun;
- reabilitarea centrului istoric al municipiului Suceava;
- restaurarea și punerea în valoare a tuturor obiectivelor turistice;
- marcarea corespunzătoare a obiectivelor istorice și culturale și introducerea lor într-un circuit turistic;
- realizarea unui sistem de iluminat arhitectural și panoramic de punere în valoare a obiectivelor istorice și culturale.

- **Obiectivul programului:** Reabilitarea și conservarea obiectivelor istorice, culturale și turistice în vederea creșterii atractivității orașului și dezvoltării turismului

Pentru atingerea obiectivului au fost conturate o serie de proiecte:

- Reabilitarea și consolidarea Cetății de Scaun – simbol al Sucevei medievale
- Reabilitarea zonelor istorice de importanță turistică
- Individualizarea și personalizarea traseelor turistice pietonale/rutiere și montarea de indicatoare care să faciliteze accesul la principalele obiective turistice locale
- Realizarea unui sistem de punere în valoare a monumentelor istorice și culturale prin iluminat arhitectural și panoramic

⇒ **Obiectiv specific DST 3.2 Promovarea potențialului turistic al orașului**

Obiectivul specific enunțat are în vedere o relansare a turismului din municipiul Suceava, prin crearea de parteneriate viabile la care să participe autoritățile publice, mediului academic, societatea civilă și sectorul privat, în vederea atragerii resurselor și investitorilor autohtoni, publici și privați, pentru diversificarea și creșterea calității serviciilor turistice și în final pentru creșterea numărului de turiști și a veniturilor directe și indirecte din turism.

Municipiul Suceava are un patrimoniu cultural și arhitectural excepțional, cu 74 monumente istorice incluse pe „Lista monumentelor istorice a județului Suceava”.

Slaba preocupare pentru promovarea obiectivelor turistice din municipiul Suceava, dar mai ales a mănăstirilor recunoscute național și internațional (cele mai multe situându-se pe lista monumentelor istorice elaborată de Ministerul Culturii și Cultelor), din zona Sucevei constituie unul din motivele care explică de ce turismul continuă să fie sub nivelul așteptărilor.

Potrivit sondajului de opinie, 70% din cei intervievați privesc turismul ca fiind una din principalele resurse/oportunități de dezvoltare a municipiului Suceava, însă este absolut necesară o promovare a orașului ca important centru turistic.

Program DST 3.2.1 - Valorificarea durabilă și promovarea municipiului Suceava ca destinație turistică

Dimensiunea culturală și istorică a municipiului Suceava este slab valorificată și de aceea este absolut necesară îmbunătățirea sistemului de producere a evenimentelor culturale și turistice. Având în vedere acestea, programul urmărește găsirea soluțiilor optime de promovare a municipiului ca centru turistic și transformarea acestuia în principalul punct de plecare pentru alte zone turistice din nordul Moldovei.

În elaborarea planului de promovare a municipiului Suceava trebuie ținut cont de trei aspecte: atractivitate, accesibilitate și amenajări turistice.

Pentru implementarea programului se are în vedere:

- marcarea corespunzătoare a tuturor obiectivelor din patrimoniul cultural-istoric și introducerea lor într-un traseu turistic;
- editarea unui calendar al evenimentelor și distribuirea lui prin unitățile turistice;
- crearea de programe turistice pe circuite tematice (istorice, culturale, artistice, meșteșugărești, religioase);
- crearea de reviste de profil, broșuri, pliante, hărți și ghiduri turistice ilustrate, etc;
- organizarea de festivaluri muzicale, folclorice, târguri, expoziții și saloane, conferințe, simpozioane etc., ce atrag vizitatori autohtoni și străini și pot constitui prilejuri de promovare și dinamizare a turismului local.

- **Obiectivul specific: Punerea în valoare a municipiului Suceava ca destinație turistică în vederea creșterii numărului de turiști**

Pentru atingerea obiectivului au fost conturate o serie de proiecte:

- Realizarea și implementarea unei strategii de marketing privind promovarea municipiului Suceava ca destinație turistică
- Implementarea unui sistem de informare video, cu amplasarea de hărți și infopoint-uri turistice multilingve în locuri publice cu un grad de vizibilitate ridicat
- Editarea de materiale informative și hărți turistice, multilingve, în vederea promovării traseelor și a obiectivelor turistice locale
- Promovarea municipiului Suceava la târguri naționale și internaționale de turism
- Amplasarea centrului de informare turistică într-o locație cu grad de vizibilitate ridicat
- Crearea unei structuri, în parteneriat public – privat, care să stabilească prioritățile locale și monitorizarea implementării strategiei

⇒ **Obiectiv specific DST 3.3 Realizarea de noi investiții în domeniul turismului**

Municipiul Suceava beneficiază de o variată rețea de hoteluri, vile turistice și pensiuni. Cazarea în anul 2007 a fost asigurată de 11 hoteluri, 1 vilă turistică și 6 pensiuni, însumând circa 1.100 locuri.

Analiza ofertei de cazare turistică prezentată în Profilul localității a municipiului Suceava a scos în evidență o serie de deficiențe și disfuncții care afectează, în foarte mare măsură desfășurarea activităților turistice și perspectivele pe termen scurt și mediu ale turismului din municipiului Suceava.

Potrivit acesteia, la nivelul municipiului Suceava este absolut necesar crearea de unități de cazare de lux, respectiv de 4 sau 5 stele, pentru a genera o creștere a numărului de turiști precum și a duratei de ședere. La nivelul întregului județ numărul structurilor de lux este foarte redus iar crearea unei astfel de structuri în municipiul Suceava ar avea implicații majore pentru întreg județul, precum sosirea de turiști care doresc să beneficieze de facilități cât mai ample și mai complexe, dezvoltarea turismului de afaceri, etc.

O problemă identificată la nivelul municipiului Suceava o constituie lipsa spațiilor amenajate pentru agrement, modalitățile de petrecere a timpului în aer liber fiind astfel limitate. O oportunitate pentru realizarea de zonă de agrement o reprezintă malul râului Suceava și „Casa de Oaspeți”.

Program DST 3.3.1 - Crearea, modernizarea, extinderea structurilor turistice de cazare și agrement turistic

Programul urmărește rezolvarea disfuncționalităților legate de numărul insuficient de unități de cazare dar mai ales găsirea de soluții pentru crearea de noi zone de agrement, aspect care ar genera o creștere a duratei de ședere în municipiu și implicit creșterea atractivității orașului. Unele aspecte precum modernizarea corespunzătoare a structurilor turistice ar determina perceperea zonei Sucevei ca important centru turistic.

Implementarea programului are în vedere:

- crearea de noi structuri turistice care să răspundă tuturor categoriilor de turiști;
- creșterea ponderii unităților cu confort ridicat de patru sau chiar cinci stele;
- dotarea corespunzătoare a zonelor de recreere și petrecere a timpului liber;
- creșterea calității serviciilor de turism - punct de atracție în sine și reper în identificarea atuurilor turismului local;
- amenajări ale zonelor de agrement existente;
- crearea de noi zone de agrement care să răspundă atât nevoilor turiștilor dar și populației din municipiu.

- **Obiectivul programului: Modernizarea infrastructurii de cazare și agrement în vederea creșterii gradului de satisfacția a turiștilor**

Pentru atingerea obiectivului au fost conturate o serie de proiecte:

- Crearea condițiilor pentru investiții în unități de cazare de lux
- Amenajarea malurilor râului Suceava în scop de agrement
- Reabilitarea parcului dendrologic „Șipote” în vederea promovării Cetății de Scaun a Sucevei, aflată în imediata vecinătate
- Sprijinirea inițiativelor pentru amenajarea de noi zone de agrement

⇒ **Obiectiv specific DST 3.4 Stimularea turismului de afaceri**

În ultima perioadă, se acordă o atenție deosebită segmentului de piață turistic reprezentat de călătoriile de afaceri, reuniuni și congrese. Importanța acestui gen de turism constă în faptul că se poate desfășura pe tot parcursul anului, indiferent de sezon. Oamenii de afaceri se deplasează de mai multe ori pe an și cheltuiesc în medie, într-un voiaj, de două ori mai mult decât turiștii obișnuiți.

Municipiul Suceava dispune de un potențial semnificativ în acest sens, insuficient exploatat pentru moment. Oferta cu privire la turismul de afaceri, la nivelul municipiului, limitându-se doar la desfășurarea în condiții optime a conferințelor și a reuniunilor. Pentru dezvoltarea unui turism de afaceri eficient este necesar ca unitățile de cazare turistice să ofere un pachet de servicii complex.

Principalele caracteristici ale turismului de afaceri sunt următoarele:

- ✓ reprezintă domeniul cu cea mai mare calitate;
- ✓ atinge cote maxime primăvara și toamna dar înregistrează activități și în lunile de vară și iarnă;
- ✓ completează sectorul turismului liber;
- ✓ investițiile în turismul de afaceri conduc la regenerarea urbană;
- ✓ multe din investițiile destinate infrastructurii sunt concepute în special pentru turismul de afaceri (hoteluri, restaurante, facilități în transport și comunicații) și furnizează beneficii care pot fi utilizate de turiștii clasici și de populația indigenă;
- ✓ calitatea superioară a personalului de servire cerută de turiștii de afaceri se regăsește în serviciile prestate de aceștia;
- ✓ cercetările sugerează că aproximativ 40% din turiști de afaceri se reîntorc cu familiile în aceleași destinații, însă de data aceasta pentru călătorii în scopuri personale;
- ✓ turismul de afaceri are mai puține consecințe negative asupra mediului decât turismul clasic;

Program DST 3.4.1 - Dezvoltarea și promovarea turismului de afaceri

Programul urmărește găsirea soluțiilor optime pentru crearea și dezvoltarea turismului de afaceri la nivelul municipiului Suceava.

Implementarea programului are în vedere:

- crearea infrastructurii adecvate dedicate mediului de afaceri, fapt care poate determina alegerea municipiului ca destinație pentru turismul de afaceri;
- realizarea și modernizarea de săli de conferință dotate cu facilități corespunzătoare;
- elaborarea de pachete turistice pentru petrecerea timpului liber pentru persoanele care vin în interes de afaceri;
- oferte turistice de week-end și de agrement;
- programe de instruire și calificare a personalului din domeniul serviciilor turistice.

➤ **Obiectivul programului: Dezvoltarea și promovarea turismului de afaceri în municipiul Suceava în vederea creșterii activității turistice**

Pentru atingerea obiectivului au fost conturate o serie de proiecte:

- **Amenajarea/Construirea unui centru de conferințe multifuncțional**
- **Elaborarea de pachete turistice de scurtă durată pentru vizitatorii ocazionali (circuite turistice locale) în colaborare cu operatorii de turism de la nivel local**
- **Sprijinirea perfecționării personalului implicat în activității de turism**

Direcția de dezvoltare 4 - Dezvoltarea și utilizarea eficientă a capitalului uman, adaptarea calificărilor și a nivelelor de calificare la cerințele pieții și includerea socială a categoriilor dezavantajate (cod: DCU)

Strategia de dezvoltare locală urmărește creșterea bunăstării și calității vieții rezidenților, atât din punct de vedere economic (acces la locuință și la loc de muncă), dar și social (educare și formare continuă, sănătate, acces la actul de cultură și recreere).

Direcția de dezvoltare „Dezvoltarea și utilizarea eficientă a capitalului uman, adaptarea calificărilor și a nivelelor de calificare la cerințele pieții și includerea socială a categoriilor dezavantajate” a fost definită în concordanță cu următoarele documente:

- Planul Național de Dezvoltare (PND) 2007 – 2013;
- Cadrul Strategic Național de Referință;
- Strategia națională privind Cercetarea Dezvoltarea și Inovație (CDI);
- Strategia pentru dezvoltarea sistemului de învățământ preuniversitar 2001 - 2010;
- Strategia privind formarea profesională continuă pe termen scurt și mediu 2005-2010;
- Strategia privind descentralizarea învățământului (proiect);
- Strategia Națională de Ocupare a forței de muncă 2004-2010;
- Strategia Națională în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului 2008 – 2013;
- Strategia Națională de dezvoltare a serviciilor sociale (HG nr.1826/2005);
- Strategia Națională pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap 2007 - 2013 (HG nr.1175/2005);
- Strategia Națională privind îmbunătățirea situației populației Rroma (HG nr.430/2001);
- Strategia Națională privind egalitatea de șanse între femei și bărbați (HG nr.319/2006);
- Planul Regional de Acțiune pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic (PRAI) regiune Nord-Est 2008 – 2013.

Una dintre prioritățile naționale de dezvoltare, conform **Planului Național de Dezvoltare (PND) 2007 – 2013**, este „**Dezvoltarea resurselor umane, promovarea ocupării și incluziunii sociale și întărirea capacității administrative**”, prin:

- dezvoltarea capitalului uman;
- promovarea ocupării depline;
- promovarea incluziunii sociale;
- dezvoltarea capacității administrative și a unei bune guvernări.

Cadrul Strategic Național de Referință, elaborat sub forma unui instrument care să ghideze abordarea surselor de finanțare naționale, comunitare și de alt tip la care România are acces, **identifică o serie de sincope referitoare la sistemul educațional românesc**, stabilește o serie de priorități și acțiuni, printre care „**Dezvoltarea și folosirea mai eficientă a capitalului uman din România**”, implementată prin următoarele măsuri:

- **Crearea unui sistem de învățământ și calificare profesională mai performant**, care să răspundă nevoilor unei economii moderne și în plină dezvoltare;
- **Încurajarea angajatorilor să investească în capitalul uman, iar adaptabilitatea, spiritul antreprenorial și educația se vor afla în centrul politicilor în domeniu;**
- **Modernizarea infrastructurii în sectorul educațional, inclusiv prin dotarea cu echipamente școlare și ITC**, pentru a beneficia de sisteme educaționale și de formare profesională de calitate;
- **Sprrijinirea acțiunilor de combatere a excluziunii sociale** a femeilor, a grupurilor vulnerabile și a minorităților etnice, care sunt dezavantajate pe piața forței de muncă, astfel încât aceștia să poată beneficia de noile oportunități de angajare ce se vor crea.

Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovație 2007-2013 a fost elaborată, în urma unei largi consultări cu factorii interesați, sub egida Autorității Naționale pentru Cercetare Științifică în decembrie 2006 și însușită de Guvernul României în anul 2007.

Strategia națională de CDI 2007-2013 definește trei obiective strategice:

- Crearea de cunoștințe;
- Creșterea competitivității economiei românești;

- Creșterea calității sociale.

Pentru implementarea acestei viziuni strategice sunt prevăzute următoarele obiective specifice:

- **Creșterea performanței** prin plasarea cercetării din România în grupul primelor 35 de țări în privința aparițiilor în publicațiile indexate ISI;
- **Dezvoltarea resurselor sistemului** prin triplarea numărului de cercetători, asigurarea unui număr mediu anual de 2.000 burse doctorale, creșterea atractivității carierei de cercetător și aplicarea unor criterii de performanță în promovarea profesională, facilitarea accesului la infrastructuri de cercetare performante în țară și în străinătate;
- **Antrenarea sectorului privat** prin creșterea cheltuielilor private pentru cercetare-dezvoltare la 1,5 din PIB, stimularea mediului privat pentru asimilarea rezultatelor cercetării în producția de bunuri și servicii, dezvoltarea parteneriatelor public-privat în știință și tehnologie și a interfețelor specializate între cerere și ofertă, simplificarea accesului firmelor inovative la schemele de cofinanțare în colaborare cu cercetarea din universități și instituțiile publice;
- **Creșterea capacității instituționale** prin reducerea fragmentării actuale a sistemului și încurajarea participării la rețele de cercetare pe plan național și internațional, afirmarea instituțiilor de învățământ și cercetare românești ca actori pe piața internațională a cunoașterii și parteneri valabili ai firmelor, profesionalizarea managementului cercetării, consolidarea rolului științei în societate prin promovarea eticii și egalității de șanse precum și a comunicării și dialogului știință societate;
- **Extinderea cooperării internaționale** prin participarea la programe și proiecte transfrontaliere și inițierea altora noi, o mai bună prezență a României în organismele reprezentative la nivel european și internațional.

Strategia Națională în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului 2008 – 2013 are ca domeniul principal de interes „protecția și promovarea drepturilor copilului” iar ca subdomeniu de interes „prevenirea separării copilului de părinți și protecția specială a copilului separat de părinți”

Planul Regional de Acțiune pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic (PRAI) reprezintă un document de anticipare timpurie a cererii de forță de muncă și planificare a ofertei de educație și formare profesională prin învățământ profesional și tehnic în perspectiva anului 2013.

Obiectivul general al PRAI este „dezvoltarea structurii învățământului profesional și tehnic în concordanță cu dinamica unei societăți bazate pe cunoaștere, cu tendințele dezvoltării socio-economice din regiunea Nord-Est”.

Pentru implementarea strategiei de dezvoltare și a politicilor ce vizează „dezvoltarea și utilizarea eficientă a capitalului uman, adaptarea calificărilor și a nivelelor de calificare la cerințele pieței și includerea socială a categoriilor dezavantajate” oportunitățile de finanțare sunt prezente în următoarele programe operaționale:

- Programul Operațional Regional (POR) 2007 - 2013 – Axa prioritară 3 „Îmbunătățirea infrastructurii sociale”;
- Programul Operațional Sectorial – Dezvoltarea Resurselor Umane (POS – DRU).

Principalele domenii de intervenție pentru **Axa prioritară 3** din cadrul **Programului Operațional Regional (POR)** sunt:

- Reabilitarea/modernizarea/echiparea serviciilor de sănătate;
- Reabilitarea/modernizarea/dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale;
- Reabilitarea/modernizarea/dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale preuniversitare, universitare și a celei pentru formare profesională continuă.

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU) stabilește axele prioritare și domeniile majore de intervenție ale României în domeniul resurselor umane pentru perioada 2007 – 2013.

Obiectivele specifice identificate pot fi rezumate astfel:

- Promovarea calității sistemului de educație și formare profesională inițială și continuă, inclusiv a învățământului superior și a cercetării;

- Promovarea culturii antreprenoriale și îmbunătățirea calității și productivității muncii;
- Facilitarea inserției tinerilor și a șomerilor pe piața muncii;
- Dezvoltarea unei piețe a muncii moderne și flexibile;
- Promovarea (re)inserției pe piața muncii a persoanelor inactive inclusiv zonele rurale;
- Îmbunătățirea serviciilor publice de ocupare;
- Facilitarea accesului la educație și pe piața muncii a grupurilor vulnerabile.

Pentru realizarea direcției strategice de dezvoltare „Dezvoltarea și utilizarea eficientă a capitalului uman, adaptarea calificărilor și a nivelelor de calificare la cerințele pieții și includerea socială a categoriilor dezavantajate”, raportându-se la instrumentele programatice, programele operaționale menționate și la cadrul legislativ, au fost stabilite următoarele obiective specifice pentru susținere:

- ↳ ***Obiectivul specific DCU 4.1 Educarea și formare continuă***
- ↳ ***Obiectivul specific DCU 4.2 Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de sănătate și asistență socială***
- ↳ ***Obiectivul specific DCU 4.3 Creșterea importanței actului de cultură și rolului acestuia în societate***
- ↳ ***Obiectivul specific DCU 4.4 Promovarea activităților și manifestărilor sportive și dezvoltarea structurilor de agrement***
- ↳ ***Obiectivul specific DCU 4.5 Creșterea securității sociale***
- ↳ ***Obiectivul specific DCU 4.6 Societate civilă***

⇒ **Obiectiv strategic DCU 4.1 Educare și formare continuă**

Întocmirea unei strategii viabile de dezvoltare în domeniul resurselor umane nu se poate realiza fără să fie avute în vedere cadrul de susținere a dezvoltării capitalului uman și anume educația și formarea profesională inițială și continuă.

În acest context, elaborarea unui plan cadru, care să sublinieze necesitatea implicării tuturor factorilor responsabili (instituțiile statului, administrația publică locală, universități, agenți economici) în politica de dezvoltare a resurselor umane, în creșterea gradului de ocupare și în combaterea excluziunii sociale, se impune ca prioritate.

Corelarea factorilor endogeni pieței muncii și a celor relaționați (formarea și specializarea resursei umane) reprezintă singurul mod în care problemele din acest domeniu pot fi adresate eficient.

Realizarea unui asemenea deziderat trebuie să pornească de la identificarea de proiecte viabile ce pot fi realizate în parteneriat public-privat (exemplu Consiliul Local - instituții de învățământ).

Pentru desfășurarea unui act educativ de cea mai bună calitate este absolut necesară finalizarea lucrărilor de modernizare la instituțiile preșcolare/școlare/liceale pentru care au fost inițiate asemenea lucrări. Pentru investiții majore, exemplu campusuri sau utilarea școlilor cu echipamente performante, sursele de finanțare a unor asemenea proiecte, o reprezintă finanțările europene. Accesarea acestor surse de finanțare depinde într-o măsură semnificativă de existența personalului pregătit cu programele europene.

Pentru lucrările „curente” de renovare, reabilitare a unităților de învățământ, se poate conta pe mai departe pe sursele locale sau guvernamentale.

Program DCU 4.1.1 - Reabilitarea și dotarea corespunzătoare a unităților de învățământ în vederea asigurării unui act educațional de calitate

Sediile/locațiile unităților de învățământ modernizate, prevăzute cu spații dotate cu infrastructură și echipamente noi și performante, reprezintă o condiție esențială pentru desfășurarea unui act educativ de cea mai bună calitate.

Programul urmărește rezolvarea problemelor specifice identificare atât în cadrul întâlnirilor focus-grup cât și rezultate în urma sondajului de opinie realizat la nivelul populației din municipiul Suceava.

Implementarea programului are în vedere:

- găsirea de soluții în vederea dotării corespunzătoare a laboratoarelor și cabinetelor;
- reabilitarea unităților școlare în conformitate cu standardele Uniunii Europene;
- crearea de noi unități educaționale pentru asigurarea unui raport echitabil între numărul de preșcolari/elevi/studenți și numărul de structuri de învățământ;
- crearea de parteneriate în vederea accesării de fonduri europene cu privire la reabilitarea unităților de învățământ;
- îmbunătățirea condițiilor igienico-sanitare în instituțiile de învățământ.

- **Obiectivul programului:** Dezvoltarea infrastructurii educaționale de la nivelul municipiului Suceava în vederea desfășurării unui act educativ de cea mai înaltă calitate

Pentru atingerea obiectivului programului au fost conturate o serie de proiecte:

- Sprijinirea instituțiilor de învățământ în accesarea de fonduri pentru reabilitare/extindere și dotare
- Finalizare lucrări la Grădinița cu program prelungit nr. 2 „Așchiuță”
- Finalizare lucrări la Grădinița cu program prelungit nr. 9 „Princhindel”
- Finalizare lucrări la Grădinița cu program normal nr. 16 „1 2 3”
- Realizare corp nou clădire la Colegiul „Mihai Eminescu”

- Realizare campus școlar Liceul cu Program Sportiv
- Realizare campus Universitar „Ștefan cel Mare” Suceava

Program DCU 4.1.2 - Dezvoltarea infrastructurii învățământului vocațional și de formare profesională continuă

Programul urmărește rezolvarea problemelor specifice legate de dezvoltarea optimă a resurselor umane pentru necesitățile de pe piața muncii.

Implementarea programului are în vedere:

- fundamentarea planului anual de școlarizare pe baza rezultatelor studiilor și prognozelor privind dinamica pieței muncii;
 - crearea unui cadru în care factori interesați (universitatea, administrația publică locală și comunitatea de afaceri) să poată comunica;
 - promovarea incluziunii sociale prin creșterea accesului la educație și formare profesională pe piața muncii;
 - promovarea spiritului și culturii antreprenoriale;
 - promovarea și sprijinirea de cursuri de formare continuă.
- **Obiectivul programului** - Dezvoltarea educației și formării profesionale continuă ca pilon de susținere a dezvoltării durabile a capitalului uman

Pentru atingerea obiectivului programului au fost conturate o serie de proiecte:

- Sprijinirea înființării de noi unități educaționale în sistem public sau/și privat
- Sprijinirea și realizarea de proiecte în parteneriat public-privat cu impact asupra domeniului curricular și extracurricular
- Sprijinirea și promovarea programelor adiacente celor de instruire cât și promovarea educației non-formale în rândul copiilor și tinerilor
- Programe de formare continuă adaptate cerințelor pieții muncii

⇒ **Obiectiv strategic DCU 4.2 Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de sănătate și asistență socială**

Sănătatea și asistența socială reprezintă un domeniu prioritar al politicilor publice, având influențe profunde asupra dezvoltării economice. În ultimii ani s-a remarcat tendința de descentralizare a sistemului de sănătate și social spre nivelurile administrative locale județene. În acest context este importantă elaborarea unor programe în domeniul asistenței sociale și de sănătate la nivel local, care să completeze și să fie coroborate cu strategiile și programele de la nivel județean, regional și național.

Serviciile sociale sunt definite ca reprezentând ansamblul de măsuri și acțiuni realizate pentru a răspunde nevoilor sociale individuale, familiale sau de grup, în vederea depășirii unor situații de dificultate, pentru prezervarea autonomiei și protecției persoanei, pentru prevenirea marginalizării și excluziunii sociale și promovarea incluziunii sociale.

Serviciile sociale sunt asigurate de către autoritățile administrației publice locale, precum și de persoane fizice sau persoane juridice publice ori private, în condițiile actelor normative în vigoare.

Program DCU 4.2.1 - Construirea, reabilitarea, modernizarea și dotarea infrastructurii de sănătate și asistență socială

Pentru desfășurarea în condiții de succes a actului medical și a celui de asistență socială, realizarea, modernizarea și dotarea corespunzătoare a infrastructurii de sănătate și protecție socială, reprezintă elementul prioritar. Astfel, programul urmărește rezolvarea problemelor specifice legate de infrastructura medicală și de asistență socială.

Implementarea programului are în vedere:

- modernizarea rețelei spitalicești din municipiul Suceava prin crearea unui spital care să se alinieze normelor europene și dotarea spitalului Județean;
 - înființarea de centre medicale permanente în cartierele municipiului Suceava;
 - găsirea modalităților de atragere a personalului calificat, cu experiență și competent;
 - realizarea unui centru pentru victimele violenței domestice, a unui centru destinat testării și recuperării persoanelor dependente;
 - înființarea unor noi servicii de asistență socială sau/și extinderea celor existente;
- **Obiectivul programului** – Dezvoltarea infrastructurii sistemului de sănătate și asistență socială în vederea realizării unui act medical/social de calitate

Pentru atingerea obiectivului programului au fost conturate o serie de proiecte:

- Construirea unui nou spital de urgențe
- Reabilitarea, modernizarea și dotarea secțiilor Spitalului Județean „Sfântul Ioan cel Nou” Suceava
- Construirea unui dispensar pentru locuitorii cartierelor Burdujeni sat și Ițcani
- Încurajarea inițiativelor private în domeniul sănătății
- Înființarea unui centru pentru persoanele victime ale violenței domestice
- Înființarea unui centru de testare multidrog
- Realizarea unui complex care să reunească instituțiile și organizațiile din domeniul asistenței sociale
- Înființarea unui serviciu de asistență medicală la domiciliu pentru persoanele în vârstă
- Accesibilizarea clădirilor pentru persoanele cu dizabilități
- Reabilitarea cantinei de ajutor social

Program DCU 4.2.2 - Calitate și eficiență în serviciile de sănătate și asistență socială

Programul urmărește rezolvarea problemelor specifice legate de calitatea și eficiența serviciilor oferite de sistemul sanitar și de asistență socială.

Implementarea programului are în vedere:

- dezvoltarea de noi servicii medicale și îmbunătățirea celor existente, în cadrul Spitalului de Urgențe „Sfântul Ioan cel Nou” Suceava;
 - atragerea și promovarea persoanelor calificate în domeniul medical și de asistență socială;
 - dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu pentru a contribui la întărirea capacității de asistență socială comunitară;
 - evaluarea nevoilor sociale existente în municipiul Suceava în vederea acoperirii lor;
 - concensionarea de către administrația locală a unor servicii de asistență socială către organizațiile acreditate;
 - organizarea unor campanii publice de informare și sensibilizare asupra problematicii consumului de alcool și a infracționalității asociate acestuia;
 - crearea unor parteneriate și grupuri de lucru în domeniul protecției copilului, combaterea consumului de droguri și a criminalității asociate acestuia, domeniul violenței domestice, cu instituții/organizații publice și private.
- **Obiectivul programului:** Creșterea gradului de eficiență din domeniului sanitar și social în vederea realizării unui act medical și de protecție socială de calitate

Pentru atingerea obiectivului programului au fost conturate o serie de proiecte:

- Implementarea managementului calității în toate serviciile de sănătate și asistență socială de la nivelul municipiului Suceava
- Inițierea și sprijinirea de programe pentru combaterea abandonului școlar
- Promovarea voluntariatului în domeniul asistenței sociale și realizarea parteneriatelor pe probleme specifice
- Organizarea unor campanii de sensibilizare a cetățenilor pentru creșterea gradului de acceptare a persoanelor aflate în risc de marginalizare socială

⇒ **Obiectiv specific DCU 4.3 Creșterea importanței actului de cultură și rolului acestuia în societate**

Cultura reprezintă un set de trăsături spirituale, materiale, intelectuale și afective distincte ale unei societăți sau a unui grup social și cuprinde, pe lângă arte vizuale, muzică, teatru, dans, literatură etc. și elemente definitorii pentru stilul de viață, sistemul de valori, tradițiile și credința respectivului grup (UNESCO, 2002).

Cultura reprezintă un factor important al dezvoltării sociale și comunitare, al calității vieții, contribuind la structurarea societății și a personalității umane.

Educația pentru cultură trebuie să se afle în centrul preocupărilor administrației locale deoarece accesul și participarea la cultură constituie drepturi fundamentale.

Program DCU 4.3.1 - Construirea, reabilitarea, modernizarea și dotarea instituțiilor culturale

„Infrastructura culturală” este un pilon de susținere și promovare a valorilor și tradițiilor culturale locale. Astfel, programul urmărește rezolvarea problemelor specifice identificate în urma studiului asupra populației din municipiul Suceava.

Implementarea programului are în vedere:

- asigurarea unor spații adecvate pentru activitatea instituțiilor și organizațiilor culturale;
- construirea de spații speciale pentru manifestări culturale;
- construirea unui complex cultural-artistic și de conferințe care să găzduiască evenimentele culturale și care să ofere spațiu de creație și expunere artiștilor;
- construirea unui teatru și a unei filarmonici astfel încât oferta culturală a municipiului să fie mai diversificată.

- **Obiectivul programului:** Dezvoltarea infrastructurii culturale în vederea creșterii calității vieții

Pentru atingerea obiectivului programului au fost conturate o serie de proiecte:

- Construirea unui teatru municipal
- Construirea unei filarmonici
- Amenajarea de spații necesare expozițiilor de artă
- Realizarea unui centru cultural multifuncțional

Program DCU 4.3.2 - Dezvoltarea actului de cultură

În cazul politicilor privind dezvoltarea actului de cultură, accentul nu cade numai pe infrastructura din domeniu, ci și pe investițiile realizate pentru încurajarea exercitării manifestărilor culturale. Astfel, programul își propune găsirea soluțiilor optime de dezvoltare și promovare a actului de cultură de la nivelul municipiului Suceava.

Implementarea programului are în vedere:

- creșterea calității ofertei culturale și a cererii produsului cultural;
- creșterea sustenabilității instituțiilor culturale;
- punerea accentului pe dezvoltarea parteneriatului între operatorii culturali, mediul de afaceri, mediul academic și administrația publică locală.

- **Obiectivul programului:** Dinamizarea vieții culturale prin atragerea și organizarea unor manifestări culturale ample

Pentru atingerea obiectivului programului au fost conturate o serie de proiecte:

- Inițierea și organizarea de noi manifestări culturale
- Suplimentarea fondului de carte a bibliotecilor din municipiu

⇒ **Obiectiv specific DCU 4.4 Promovarea activităților și manifestărilor sportive și dezvoltarea structurilor de agrement**

Sportul este definit în Carta Europeană a sportului ca o „activitate mai mult sau mai puțin organizată de practicare a exercițiilor fizice sub toate aspectele, care provoacă o stare de bine psihofizică, ridică gradul de sănătate al populației, contribuie la ridicarea nivelului calității vieții, are rol de socializare și poate să producă performanțe sportive la diferite niveluri de participare”. Toate documentele semnate de miniștrii sportului din țările CE reliefează importanța „implicării autorităților administrative (administrația locală și centrală) în susținerea activităților sportive, conform legilor și ordonanțelor elaborate în concordanță cu normativele ONU, UNESCO”.

Program DCU 4.4.1 - Realizarea, modernizarea și dotarea structurilor de sport și agrement

Având în vedere că baza materială sportivă și de agrement este insuficientă și învechită, programul urmărește rezolvarea problemelor specifice, prin găsirea soluțiilor optime de creare/modernizare a structurilor de sport și agrement.

Implementarea programului are în vedere:

- realizarea de terenuri de sport cu acces liber în toate cartierele municipiului inclusiv prezervarea de terenuri pentru dotări sportive în zonele de extindere;
 - rezervare porțiuni din zonele de agrement de la periferia orașului pentru organizare de activități sportive de grup în mediu natural (cum ar fi antrenamentele și competițiile de orientare turistică, alergare pe teren variat, etc);
 - realizarea unor dotări sportive specifice care lipsesc total la ora actuală în municipiu (bike-park, skate-park, etc);
 - parteneriate complexe între școli, întreprinzători privați și administrația publică pentru construcția sau reabilitarea unor terenuri de sport;
 - construirea unei sălii polivalente care să fie folosită atât pentru competiții sportive cât și pentru manifestări culturale;
 - construcția unui complex sportiv modern aflat în proprietatea municipalității, pentru a fi accesibili tuturor păturilor sociale, care să funcționeze la standarde europene.
- **Obiectivul programului: Dezvoltarea bazei materiale de agrement și sport în vederea creșterii gradului de satisfacție a locuitorilor municipiului vis-a-vis de modul de petrecere a timpului liber**

Pentru atingerea obiectivului au fost conturate o serie de proiecte:

- Modernizarea sălilor de sport aflate în sistem public și educațional și dotarea cu echipamente noi
- Construirea de noi săli și terenuri de sport în zonele rezidențiale, la standarde europene
- Construirea unui patinoar artificial acoperit
- Realizarea unui complex sportiv modern (stadion, sală polivalentă)

Program DCU 4.4.2 - Promovarea activităților sportive

Deși, la nivelul municipiului Suceava există o opinie favorabilă față de practicarea sportului, această prezintă încă deficiențe. Programul urmărește găsirea de soluții pentru promovarea cât mai eficientă a activităților sportive, atât cele de masă cât și a celor de performanță.

Implementarea programului are în vedere:

- organizarea de evenimente anuale de promovare și combatere a sedentarismului;
- susținerea sporturilor de performanță;
- creșterea gradului de accesibilitate a activităților sportive prin înființarea de spații stradale pentru sport.

- **Obiectivul programului:** Dezvoltarea conceptului „sportul pentru toți” în vederea ridicării calității vieții

Pentru atingerea obiectivului au fost conturate o serie de proiecte:

- Inițierea de noi manifestări sportive care să antreneze persoane de toate categoriile de vârstă
- Susținerea manifestărilor sportive desfășurate în parteneriat public-privat

⇒ **Obiectiv specific DCU 4.5 Creșterea securității sociale**

La nivelul municipiului Suceava sistemul de intervenții pentru situații de urgență nu este dotat cu echipamente suficiente și, prin urmare, nu poate face față cerințelor în timp util. Astfel, în cazul accidentelor grave, capacitatea de răspuns nu este garantată. Aceste aspecte evidențiază faptul că populația este vulnerabilă în fața unor dezastru/accidente, ca urmare a insuficienței dotărilor pentru intervenții eficiente și rapide, crescând pericolul pierderilor umane și materiale.

Obiectivul specific DCU 4.5 prevede eficientizarea activității astfel încât timpul de răspuns în situații de urgență să fie aliniat standardelor în domeniul intervențiilor de urgență, ceea ce impune achiziționarea echipamentelor necesare.

În urma chestionării populației din municipiu cu privire la cele mai importante probleme ale municipiului Suceava, siguranța și ordinea publică, situată pe locul al III-lea în clasament după infrastructură și posibilități de recreere și petrecere timpului liber, a fost identificată ca una dintre principalele probleme de către 40% dintre respondenți.

Program DCU 4.5.1 - Creșterea siguranței publice și capacității operaționale de intervenții în caz de urgență

Programul urmărește rezolvarea problemelor specifice identificate de studiu efectuat asupra populației din municipiul Suceava precum și a celor identificate în cadrul întâlnirilor focus-grup.

Implementarea programului are în vedere:

- montarea unor camere de supraveghere care pot vizualiza activitățile din anumite zone ale orașului, pentru a descuraja actele de vandalism la adresa bunului public, jocurile periculoase, furturile de pe spațiul public sau de la cetățeni, precum și orice alte acte care ar aduce prejudicii siguranței publice;
- modernizarea sistemului de intervenții în caz de urgențe.

- **Obiectivul programului - Crearea premiselor necesare pentru asigurarea siguranței populației în vederea creșterii nivelului de trai**

Pentru atingerea obiectivului programului au fost conturate o serie de proiecte:

- Îmbunătățirea serviciilor ce asigură siguranța cetățeanului
- Îmbunătățirea serviciilor de supraveghere a siguranței copiilor în școli și în perimetrul acestora
- Realizarea rețelei de apă pentru asigurarea stingerii incendiilor
- Sistem de supraveghere în vederea scăderii criminalității și creșterii siguranței cetățeanului

⇒ **Obiectiv specific DCU 4.6 Societate civilă**

Organizațiile non-guvernamentale sunt caracterizate printr-o mare mobilitate în ceea ce privește modul și direcțiile lor de acțiune. Această mobilitate reprezintă condiția lor de supraviețuire, atâta vreme cât funcționarea lor este dependentă de o corectă identificare a nevoilor în comunitate și de atragerea resurselor necesare pentru abordarea acestor nevoi.

Din ce în ce mai mult, organizațiile neguvernamentale, nonprofit (ONG) sunt recunoscute ca o componentă semnificativă a societății civile și ca factor care contribuie la susținerea sistemului democratic de guvernare. În particular, multe organizații au abilitatea de a ajunge la cei mai săraci și cei mai dezavantajați și oferă celor care nu se fac suficient auziți pe alte canale, posibilitatea de a se exprima, iar implicarea lor în elaborarea și implementarea politicilor ajută la câștigarea acceptării publice.

Municipiul Suceava reprezintă un centru important al fenomenului asociativ din nordul Moldovei, atât din puncte de vedere al numărului organizațiilor neguvernamentale, cât și din punctul de vedere al densității acestora.

Program DCU 4.6.1 - Susținerea și dezvoltarea ONG, inclusiv a parteneriatelor dintre acestea și administrația publică

Programul urmărește eficientizarea comunicării dintre organismele non-guvernamentale și celelalte instituții în vederea dezvoltării unei culturi a parteneriatului social.

Implementarea programului are în vedere:

- crearea unui cadru instituțional de colaborare permanentă între Consiliul Local și sectorul ONG;
 - crearea unui birou specializat în relația cu ONG-urile în cadrul primăriei în vederea identificării și satisfacerii mai eficiente a nevoilor comunității locale;
 - concesionarea anumitor servicii organizațiilor active în domenii relevante în vederea creșterii eficienței utilizării fondurilor publice și evitării dublării serviciilor la nivelul cetățenilor.
- **Obiectivul programului – Îmbunătățirea parteneriatului public-privat în vederea creșterii capacității ONG-urilor locale și dezvoltării societății civile**

Pentru atingerea obiectivului programului au fost conturate o serie de proiecte:

- Crearea unor structuri specializate în relația cu ONG-urile în cadrul primăriei
- Realizarea în cadrul primăriei a unei baze de date cu ONG-urile din municipiul Suceava
- Concesionarea anumitor servicii din domeniul social, protecției mediului către ONG-urile active
- Sprijinirea înființării organizațiilor de tineret și a activităților desfășurate de acestea
- Sprijinirea creșterii capacității de absorbție a fondurilor europene nerambursabile de către ONG-uri și participarea în parteneriat la elaborarea și implementarea de proiecte cu finanțare nerambursabilă pentru activități de interes public local